

Załącznik
do Uchwały nr 2302/10
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 31 grudnia 2010r.

BILANS
POTRZEB WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ
NA 2011 ROK

SZCZECIN 2010

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
II. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH NA ROK 2011..	6
1. Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych.....	6
2. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych	7
3. Prowadzenie i utrzymanie ośrodków pomocy społecznej	10
4. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej	11
5. Plan potrzeb w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez gminy ze środków publicznych (rządowych i samorządowych)	13
6. Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu lokalnym	17
7. Planowana realizacja programu „pomoc państwa w zakresie dożywiania”	19
8. Powody przyznawania pomocy społecznej.....	21
9. Potrzeby szkoleniowe pracowników ośrodków pomocy społeczne, środowiskowych domów samopomocy, inne jednostki pomocy i integracji społecznej	24
10. Aktywne formy integracji społecznej	26
III. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIATACH NA ROK 2011.....	28
1. Pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym: rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, zakłady karne i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	28
2. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.....	31
3. Pomoc dla uchodźców.....	34
4. Prowadzenie i utrzymanie powiatowych centrów pomocy rodzinie.....	34
5. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w powiatowych centrach pomocy rodzinie	35
6. Plan potrzeb dotyczący kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez powiaty ze środków publicznych (rządowych i samorządowych)	36
7. Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym.....	40
8. Inwestycje z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowane bądź planowane do rozpoczęcia w 2011 r. przez powiaty	42
9. Koszty realizacji programów naprawczych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2011 r.	43
10. Potrzeby szkoleniowe pracowników powiatowych centrach pomocy rodzinie, środowiskowych domów samopomocy, inne jednostki pomocy i integracji społecznej	44
11. Aktywne formy integracji społecznej	46
IV. WNIOSKI KOŃCOWE.....	48

I. WPROWADZENIE

Sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej należy do zadań własnych samorządu województwa i jest realizowane zgodnie z art. 21 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.). Na podstawie danych (częstkowych bilansów potrzeb) zebranych z ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, powstała zbiorcza informacja o potrzebach finansowych na świadczenie różnych form pomocy przez instytucje i placówki pomocy społecznej. Bilans potrzeb zawiera również informacje na temat inwestycji z zakresu infrastruktury socjalnej, kontynuowanych bądź zaplanowanych do rozpoczęcia w 2011 r.

W porównaniu z rokiem ubiegłym prezentowany bilans nie zawiera informacji dotyczących kosztów realizacji programów naprawczych w domach pomocy społecznej (DPS) ponieważ wszystkie 32 DPS-y w województwie zachodniopomorskim osiągnęły już ten standard.¹

Badanie zostało przeprowadzone za pomocą ankiety rozesłanej drogą elektroniczną do wszystkich 114 gmin OPS-ów i 21 powiatów PCPR-ów. Poziom zwrotu ankiet wynosił 100%. Badania zostało przeprowadzone w okresie od 2 listopada do końca grudnia 2010 r.

Ze względu na ustawowy podział zadań w zakresie pomocy społecznej pomiędzy poszczególne szczeble samorządu przygotowano bilans potrzeb województwa zachodniopomorskiego w zakresie polityki społecznej z uwzględnieniem kompetencji ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie. Poszczególne obszary działania uporządkowano według następujących kategorii:

Gminy

1. Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych
2. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych
3. Prowadzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej
4. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w ośrodku pomocy społecznej
5. Plan potrzeb dotyczący kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez gminy ze środków publicznych (rządowych i samorządowych)
6. Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu lokalnym
7. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

¹ Art.152 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r (Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593 z późn. zm.)

8. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2010 r.
 - Liczba klientów pomocy społecznej w 2011 r. i 2012 r.
9. Potrzeby szkoleniowe w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej
10. Aktywne formy integracji społecznej jakie będzie realizowała gmina w 2011r.

Powiaty

1. Pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym: rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, zakłady karne i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze
2. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci
3. Zadania z zakresu administracji rządowej – pomoc dla uchodźców
4. Prowadzenie i utrzymanie powiatowego centrum pomocy rodzinie
5. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w powiatowym centrum pomocy rodzinie
6. Plan potrzeb w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania pomocy społecznej przez powiat ze środków publicznych (rządowych i samorządowych)
7. Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym.
8. Inwestycje z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowane bądź planowane do rozpoczęcia w 2011 r. przez powiat
9. Koszty realizacji programów naprawczych w domach pomocy społecznej
10. Koszty realizacji programów naprawczych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
11. Potrzeby szkoleniowe w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

Wszystkie gminy i powiaty na terenie województwa zachodniopomorskiego zostały powiadomione o sposobie zbierania i terminach nadsyłania danych oraz o ustawowym obowiązku Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego dot. przekazania bilansu Wojewodzie Zachodniopomorskiemu. Ponadto powyższe informacje zostały opublikowane na portalu internetowym Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.

Powstały dokument zawiera zbiorcze, planowane potrzeby niezbędne do realizacji zadań pomocy społecznej, które określone zostały indywidualnie przez

dyrektorów/kierowników i głównych księgowych ośrodków pomocy społecznej (OPS-ów) i powiatowych centrów pomocy rodzinie (PCPR-ów).

W niniejszym bilansie przedstawiono szacunki gmin i powiatów dotyczące potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2011, z uwzględnieniem wielkości pomocy świadczonej w roku poprzednim.

Prezentowane w raporcie tabele, wykresy i mapy opracowano na podstawie danych pochodzących z jednostkowych bilansów potrzeb nadesłanych przez gminy i powiaty województwa zachodniopomorskiego.

Prezentowany bilans stanowi zatem nie tylko ważne źródło informacji o nakładach finansowych niezbędnych w pomocy społecznej, ale także wskazuje na priorytetowe zadania w ramach posiadanych przez gminy i powiaty kompetencji ustawowych. Szczegółowa analiza zebranego materiału, może stanowić cenne źródło informacji przy planowaniu przyszłej alokacji środków finansowych na zadania pomocy społecznej w ramach prowadzonej polityki społecznej w regionie.

II. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH NA ROK 2011

1. Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych

Ogólne koszty utrzymania środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi stanowią ważne miejsce w realizacji zadań zleconych gminom. Poniżej wyszczególniono potrzeby finansowe ośrodków pomocy społecznej w 2011 r. dotyczących realizacji zadań zleconych, w tym:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze, przysługujące na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego – 4 298 843,9 zł; liczba osób wymagających pomocy – 836, liczba świadczeń – 179 607;
- utrzymanie środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 9 117 188 zł, liczba miejsc w placówkach – 692.

Prezentowane powyżej potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Potrzeby w zakresie realizacji wybranych zadań zleconych na 2011 r.

FORMY POMOCY		Liczba osób wymagających pomocy	Liczba świadczeń	Ogólny koszt świadczeń w [zł]
1		2	3	4
Specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługujące na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego	1	836	179 607	4 298 843,9

Środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi - zadanie zlecone

FORMY POMOCY		Liczba miejsc w placówce	Ogólny koszt utrzymania placówki w [zł]
1		2	3
Liczba placówek: 28	1	692	9 117 188

2. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych

Na realizację świadczeń z zakresu zadań własnych gminy, potrzeby na rok 2011 stanowią ogółem kwotę 236 686 110 zł. Szacowana struktura wydatków przedstawia się następująco :

- **zadania obligatoryjne – 207 956 034 zł**, z tego:
 - zasiłki stałe - 42 247 195,64 zł, liczba osób wymagających pomocy – 12 341, przy zakładanej liczbie świadczeń – 128 853,
 - zasiłki okresowe – 51 060 120 zł, liczba osób wymagających pomocy – 34 453, przy zakładanej liczbie świadczeń – 214 184, w tym przyznawane z powodu braku możliwości zatrudnienia – 39 304 026 zł, zakładana liczba osób wymagających pomocy – 26 048, zakładana liczba świadczeń – 159 290,
 - schronienie – 3 136 279 zł, liczba osób wymagających pomocy – 1 270, liczba świadczeń – 242 387,
 - sprawienie pogrzebu – 1 095 400 zł, liczba świadczeń – 394,
 - posiłek – 39 728 236 zł, liczba osób wymagających pomocy – 60 006, liczba świadczeń – 7 367 499, w tym posiłek dla dzieci: 30 115 287 zł, liczba dzieci wymagających dożywiania – 41 012, liczba świadczeń – 6 224 804,
 - ubranie – 475 890 zł, liczba osób wymagających pomocy – 2 460, liczba świadczeń – 15 664,
 - usługi opiekuńcze – 22 465 290 zł, liczba osób wymagających pomocy – 4 610, liczba świadczeń – 1 342 693, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze – 1 613 985 zł., liczba osób wymagających pomocy – 299, liczba świadczeń – 81 711,
 - udzielenie zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne dla osób bezdomnych i innych nie mających dochodu i możliwości ubezpieczenia się na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym – 111 428 zł, liczba osób wymagających pomocy – 240, liczba świadczeń – 487,
 - zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego – 13 350 zł, liczba osób wymagających pomocy - 124, liczba świadczeń – 268,
 - zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego – 1 859 583 zł, liczba osób wymagających pomocy - 429, liczba świadczeń – 955,
 - ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej – 40 202 629 zł, liczba osób wymagających pomocy – 1 890, liczba świadczeń – 22 559,

- środki na ubezpieczenia zdrowotne – 5 560 634 zł, liczba osób wymagająca pomocy – 13 879 zł, liczba świadczeń – 151 002 zł, w tym: za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – 3 954 778 zł, liczba osób wymagająca pomocy – 10 589, liczba świadczeń – 114 087, za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne – 1 605 856 zł, liczba osób wymagająca pomocy – 3 290, liczba świadczeń – 36 915,
- **zadania fakultatywne – 28 730 076 zł**, z tego:
 - inne zasiłki celowe i w naturze – 28 642 126 zł, liczba osób wymagających pomocy – 43 482, w tym zasiłki specjalne celowe – 4 738 913 zł, liczba osób wymagających pomocy – 10 362, liczba świadczeń – 44 206,
 - pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie – 87 950 zł, liczba osób wymagających pomocy - 29, w tym: pomoc w naturze – 12 000 zł (liczba osób wymagających pomocy – 6, liczba świadczeń – 6), jednorazowy zasiłek celowy – 29 950 zł (liczba osób wymagających pomocy – 13, liczba świadczeń – 13), pożyczka nieoprocentowana – 46 000 zł (liczba osób wymagających pomocy – 10, liczba świadczeń – 10).

W 2011 r. ośrodki pomocy społecznej prowadzić będą dodatkowo następujące formy pomocy na rzecz podanej liczby klientów :

- poradnictwo specjalistyczne w szczególności prawne i psychologiczne – dla planowanej liczby 13 775 osób,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych - dla planowanej liczby 17 696 osób,
- praca socjalna - dla planowanej liczby 49 617 osób.

Największe potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych dotyczą zabezpieczenia podstawowych świadczeń w ramach zadań obligatoryjnych – 87,9% ogółu potrzeb. Wśród zadań obligatoryjnych 20,3% to zasiłki stałe, 24,5% stanowią zasiłki okresowe, 19,3% - odpłatności mieszkańca gminy za pobyt w domu opieki społecznej, 19,1% - posiłek, 10,8% - usługi opiekuńcze, 6% - pozostałe obligatoryjne zadania własne gminy.

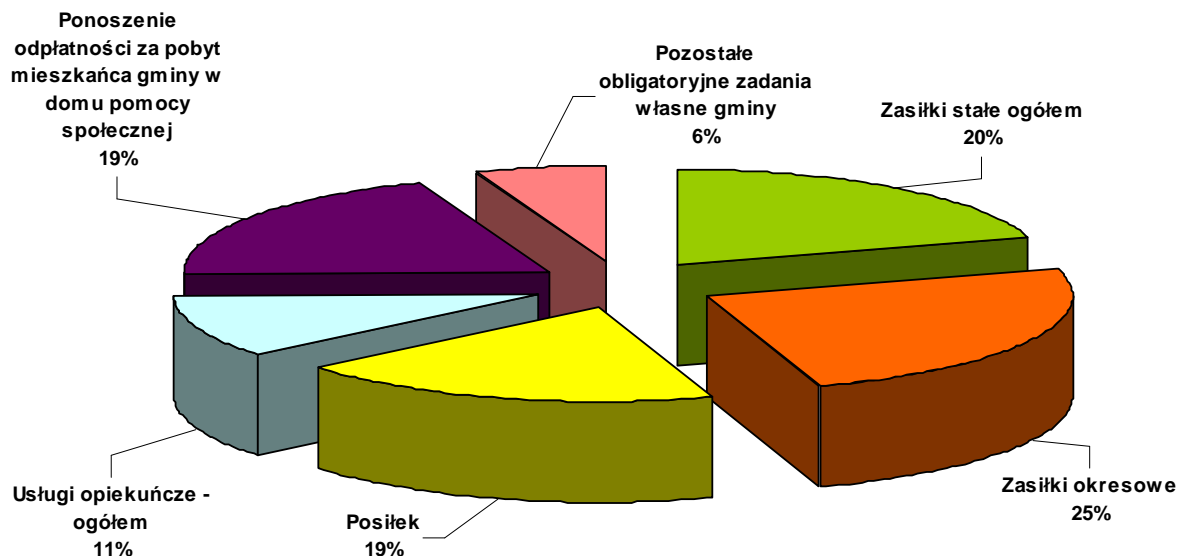
Wśród fakultatywnych zadań własnych gmin największy udział stanowią zasiłki celowe i w naturze – 99,69%.

Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych przedstawia tabela nr 2 dla gmin.

Tabela nr 2. Potrzeby w zakresie realizacji zadań własnych na 2011 r.

FORMY POMOCY		Liczba wymagających pomocy	Liczba świadczeń	Ogólny koszt świadczeń w [zł]
1		2	3	4
Zasiłki stałe ogółem		1	12 341	42 247 196
Zasiłki okresowe		2	34 453	51 060 120
w tym:		-		
	przyznawane z powodu braku możliwości zatrudnienia	3	26 048	39 304 026
Schronienie		4	1 270	3 136 279
Sprawienie pogrzebu		5	394	1 095 400
Posiłek		6	60 006	7 367 499,36
w tym:		-		
	dla dzieci	7	41 012	6 224 804,09
Ubranie		8	2 460	475 890
Usługi opiekuńcze - ogółem		9	4 610	22 465 290
w tym:		-		
	specjalistyczne usługi opiekuńcze	10	299	1 613 985
Udzielenie zasiłku celowego na pokrycie wydatków na świadczenie zdrowotne dla osób bezdomnych i innych nie mających dochodu i możliwości ubezpieczenia się na podstawie przepisów o powszechnym ubezp. Zdrowotnym		11	240	111 428
Zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego		12	124	13 350
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego		13	429	1 859 583
Ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej		14	1 890	40 202 629
Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne ogółem:		15	13 879	5 560 634
w tym:		-		
	za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	16	10 589	3 954 778
	za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	17	3 290	1 605 856
Obligatoryjne zadania własne gminy, ogółem = suma wierszy (1+2+4+5+6+8+9+11+12+13+14+15)		18	x	207 956 034
Inne zasiłki celowe i w naturze ogółem		19	43 482	28 642 126
w tym:		-		
	zasiłki specjalne celowe	20	10 362	4 738 913
Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie: ogółem		21	29	87 950
w tym:		-		
	w naturze	22	6	12 000
	jednorazowy zasiłek celowy	23	13	29 950
	pożyczka nieoprocentowana	24	10	46 000
Fakultatywne zadania własne gmin ogółem (suma wierszy 19+21)		25	x	28 730 076
RAZEM (suma wierszy 18+25)		26	x	236 686 110
Poradnictwo specjalistyczne w szczególności prawne i psychologiczne		27	13 755	x
Pomoc w załatwieniu spraw urzędowych i innych		28	17 696	x
Praca socjalna		29	49 617	x

Wykres 1. Potrzeby, w zakresie realizacji zadań własnych, dotyczące zabezpieczenia podstawowych świadczeń w ramach zadań obligatoryjnych

3. Prowadzenie i utrzymanie ośrodków pomocy społecznej

Potrzeby w zakresie rocznego całkowitego kosztu prowadzenia i utrzymania ośrodków pomocy społecznej w 2011 roku zaplanowano na kwotę – **90 918 388,40 zł**, z tego:

- planowane inwestycje wynoszą – 1 721 607 zł (1,9%), w tym:
 - nowe inwestycje – 196 000 zł,
 - modernizacja – 1 159 807 zł,
 - zakupy inwestycyjne – 365 800 zł,
- wydatki na wynagrodzenie z pochodnymi – 75 106 608 zł (82,6%),
- koszt planowanych szkoleń zawodowych – 555 452 zł (0,6%),
- koszt uzupełnienia wykształcenia – 225 964 zł (0,2%),
- pozostałe koszty utrzymania – 13 306 752,40 zł (14,6%).

Potrzeby w zakresie prowadzenia i utrzymania ośrodków pomocy społecznej przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Prowadzenie i utrzymanie ośrodków pomocy społecznej

Wyszczególnienie		Roczny całkowity koszt utrzymania i prowadzenia ośrodków pomocy społecznej w [zł]
1		2
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ Rozdz. 85319. ogółem = suma wiersz (2+6+7+8+9)		1 90 918 388,4
z tego:		-
planowane inwestycje ogółem = suma wiersz (3+4+5)		1 1 721 607
w tym:		-
	nowe inwestycje	196 000
	modernizacja	1 159 807
	zakupy inwestycyjne	365 800
	wydatki na wynagrodzenie z pochodnymi	75 108 608
	koszt planowanych szkoleń zawodowych	555 452
	koszt uzupełnienia wykształcenia	225 964
	pozostałe koszty utrzymania	13 306 757,4

4. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej

Stan zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej w 2010 r. kształtował się na poziomie 2 472 zatrudnionych, w tym 2 294 kobiet (92,8%) i 178 mężczyzn (7,2%).

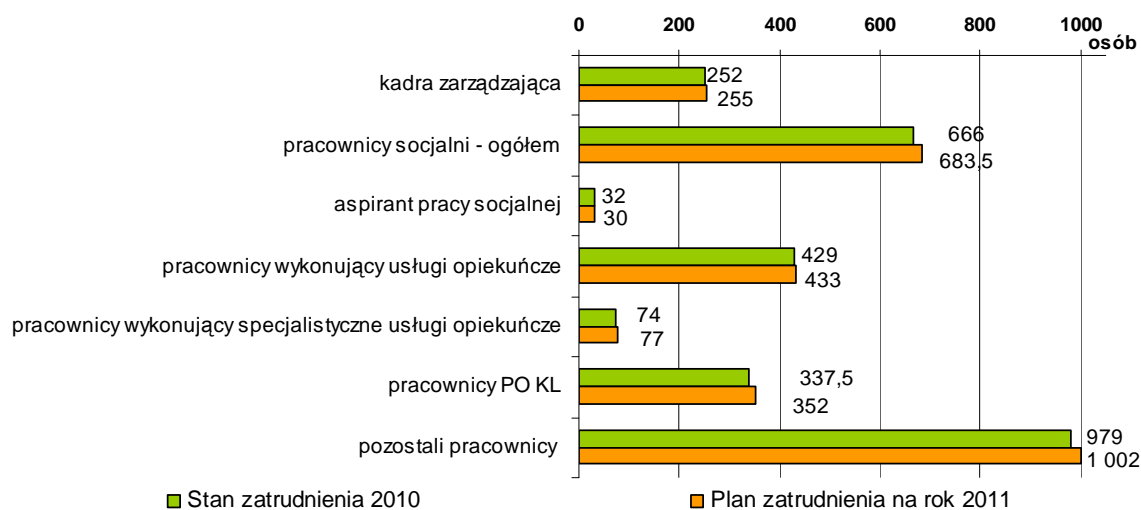
Przewidywane potrzeby w zakresie zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej na rok 2011 wynoszą ogółem 2 525,5 osób (etatów) co stanowi 102,2% liczby zatrudnionych w 2010 r. Niewielkie redukcje zaplanowano jedynie na stanowiskach aspirantów pracy socjalnej (spadek o 2 etaty) oraz na stanowisku dyrektora/zastępcy dyrektora (redukcja 1 etatu). W pozostałych przypadkach planuje się utrzymać zatrudnienie na dotychczasowym poziomie bądź je zwiększyć, w tym na stanowisku pracownika socjalnego – wzrost o 17,5 etatu oraz wzrost na „pozostałych stanowiskach” – 23 etaty. Planuje się również wzrost zatrudnienia wśród pracowników realizujących zadania z zakresu projektu systemowego PO KL – o 14,5 etatów.

Potrzeby w zakresie zatrudnienia w ośrodkach pomocy społecznej przedstawiono w tabeli nr 4 i na wykresie nr 2.

Tabela 4. Potrzeby w zakresie Zatrudnienia w Ośrodku Pomocy Społecznej

Wyszczególnienie		Stan zatrudnienia 2010			Plan zatrudnienia na rok 2011
		Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	
1		2	3	4	5
dyrektor, zastępca dyrektora	1	32	31	1	31
kierownik, zastępca kierownika	2	107	98	9	111
kierownik działu	3	66	58	8	66
kierownik sekcji	4	47	42	5	47
pracownicy socjalni – ogółem = suma wierszy 6+7+8+9 /	5	666	646	20	683,5
starszy specjalista pracy socjalnej	6	33	32	1	34
specjalista pracy socjalny	7	206	204	2	207
starszy pracownik socjalny	8	203	199	4	206
pracownik socjalny	9	224	211	13	236,5
aspirant pracy socjalnej	10	32	26	6	30
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	11	429	426	3	433
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	12	74	73	1	77
konsultant	13	10	6	4	13
koordynator ds. komputeryzacji	14	15	0	15	15
radca prawny	15	15	8	7	17
pozostali pracownicy	16	979	880	99	1002
Ogółem = suma wierszy 1+2+3+4+5+10+11+12+13+14+15+16	17	2472	2294	178	2525,5
pracownicy realizujący zadania z zakresu projektu systemowego / Program operacyjny Kapitał Ludzki/ suma wierszy / 19+20+21 /	18	337,5	321,5	15	352
pracownicy socjalni	19	146,5	141,5	4	153
księgowi	20	72	71	1	75
inni pracownicy	21	119	109	10	124

Wykres 2. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w Ośrodku Pomocy Społecznej

5. Plan potrzeb w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez gminy ze środków publicznych (rządowych i samorządowych)

Zebrane informacje w tym zakresie uwzględniały podział na jednostki/placówki organizacyjne pomocy społecznej prowadzone przez gminę oraz prowadzone przez inne podmioty (liczba placówek ogółem – 158, w tym 90 prowadzonych przez samorządy gminne oraz 68 prowadzonych przez inne podmioty). Koszty utrzymania i prowadzenia jednostek/placówek, bez względu na organ prowadzący, podano ogółem na kwotę 19 227 401 zł (bez inwestycji), a zaplanowana na 2011 r. liczba miejsc wynosi – 3 366 (w 158 placówkach). Struktura potrzeb na rok 2011 w tym obszarze pomocy społecznej w gminach przedstawia się następująco:

Organ prowadzący – gmina:

- ośrodki wsparcia koszty ogółem – 12 280 554 zł, liczba placówek – 46, przewidywana liczba planowanych miejsc – 1 326, w tym:
 - środowiskowe domy samopomocy – 8 269 138 zł, liczba placówek – 25, liczba planowanych miejsc – 736,
 - dzienne domy pomocy – 1 685 403 zł, liczba placówek – 5, liczba planowanych miejsc – 270,
 - noclegownie – 161 000 zł, liczba placówek – 3, liczba planowanych miejsc – 35,
 - oraz inne ośrodki wsparcia – 2 165 013 zł, liczba placówek – 13, liczba planowanych miejsc – 285.
- jednostki specjalistycznego poradnictwa koszty ogółem – 30 000 zł, liczba placówek – 1, liczba planowanych miejsc – 1,
- mieszkania chronione - koszty ogółem – 398 007 zł, liczba placówek – 14, liczba planowanych miejsc – 68, w tym:
 - mieszkania chronione dla osób usamodzielnianych opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze i inne – 303 007 zł; liczba placówek – 10, liczba planowanych miejsc – 52,
 - dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 95 000 zł; liczba placówek – 4, liczba planowanych miejsc – 16.

- ośrodki interwencji kryzysowej – 7 200 zł, liczba placówek – 1, liczba planowanych miejsc – 2.
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - koszty ogółem – 982 500 zł, liczba placówek – 19, liczba planowanych miejsc – 545, w tym placówki wsparcia dziennego -100%,

Plan potrzeb na 2011 r. w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania gminy z zakresu pomocy społecznej ze środków publicznych (rządowych i samorządowych) wynosi ogółem **13 698 261 zł**, liczba miejsc – **1 942**.

Inny podmiot prowadzący:

- domy pomocy społecznej koszty ogółem – 58 700, liczba placówek – 1, liczba planowanych miejsc – 8, w tym rodzinny dom pomocy społecznej - 100%,
- ośrodki wsparcia - koszty ogółem – 4 413 940 zł, liczba placówek – 24, liczba miejsc – 1 201, w tym:
 - środowiskowe domy samopomocy – 1 782 900 zł, liczba placówek – 8, liczba planowanych miejsc – 220,
 - dzienne domy pomocy – 698 840 zł, liczba placówek - 3, liczba miejsc – 110,
 - noclegownie – 1 488 200 zł. liczba placówek – 9, liczba miejsc – 611,
 - oraz inne ośrodki wsparcia – 446 000 zł, liczba placówek – 3, liczba miejsc – 260,
- jednostki specjalistycznego poradnictwa - liczba placówek – 1, liczba planowanych miejsc – 45
- mieszkania chronione - koszty ogółem – 150 000, liczba placówek 2, liczba planowanych miejsc – 10, w tym:
 - mieszkania chronione dla osób usamodzielnianych opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo-wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze i inne – 75 000 zł; liczba placówek – 1, liczba planowanych miejsc – 5,
 - dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 75 000 zł; liczba placówek – 1, liczba planowanych miejsc – 5.
- placówki opiekuńczo-wychowawcze koszty ogółem – 512 500 zł, liczba placówek – 41, liczba planowanych miejsc – 150, w tym placówki wsparcia dziennego 100%.

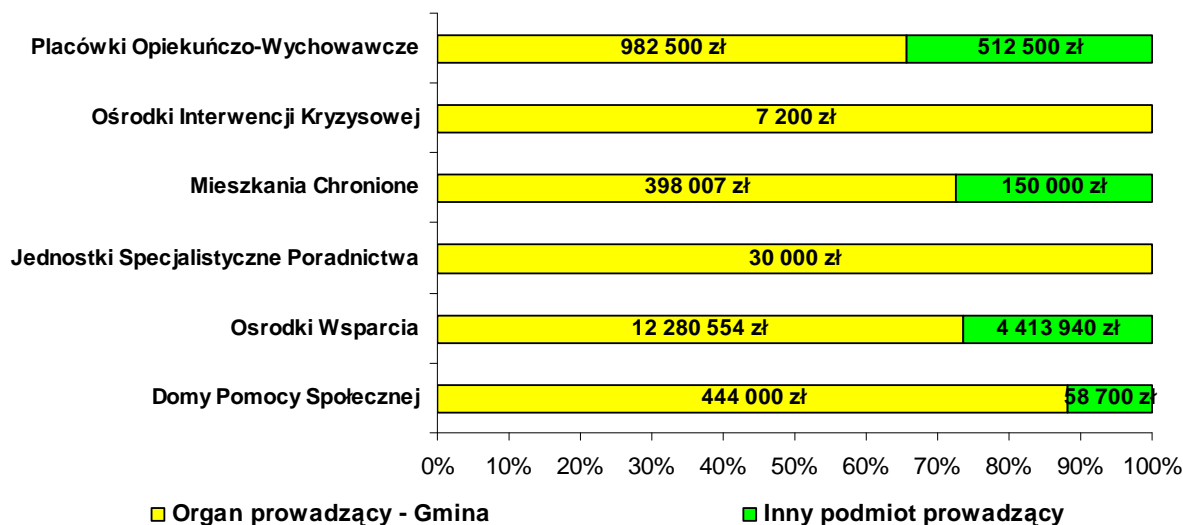
Plan potrzeb na 2011 r. w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez inny organ prowadzący niż gminy ze środków publicznych (rządowych i samorządowych) wynosi ogółem – **5 135 140 zł**, liczba placówek – 68, liczba miejsc – 1 414.

Z powyższej analizy wynika, że największe potrzeby w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek organizacyjnych pomocy społecznej w gminach ze środków publicznych, bez względu na organ prowadzący, dotyczą przede wszystkim ośrodków wsparcia i placówek opiekuńczo-wychowawczych. W 2011 r. najmniejsze nakłady finansowe planuje się na jednostki specjalistycznego poradnictwa oraz ośrodki interwencji kryzysowej. W województwie zachodniopomorskim gminy nie są organami prowadzącymi dla domów pomocy społecznej. Plan potrzeb w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez gminę ze środków publicznych (rządowych i samorządowych) przedstawiono w tabeli nr 5 oraz na wykresie nr 3.

Tabela 5. Plan potrzeb w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez gminę ze środków publicznych (rządowych i samorządowych) w 2011 r.

Wyszczególnienie	Organ prowadzący - Gmina			Inny podmiot prowadzący			
	Liczba placówek	Liczba miejsc planowanych na rok 2011	Plan potrzeb w zakresie utrzymania i prowadzenia placówek bez inwestycji w [zł]	Liczba placówek	Liczba miejsc planowanych na rok 2011	Plan potrzeb w zakresie utrzymania i prowadzenia placówek bez inwestycji w [zł]	
1	2	3	4	5	6	7	
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	1	0	0	0	1	8	58 700
w tym:	-						
dla osób starych	2	0	0	0	0	0	0
dla osób przewlekle somatycznie chorych	3	0	2	0	0	0	0
dla osób przewlekle psychicznie chorych	4	0	0	0	0	0	0
dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	5	0	0	0	0	0	0
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	6	0	0	0	0	0	0
dla osób niepełnosprawnych fizycznie	7	0	0	0	0	0	0
rodzinny dom pomocy społecznej	8	0	0	0	1	8	58 700
OŚRODKI WSPARCIA	9	46	1 326	12 280 554	24	1 201	4 413 940
w tym:	-						
środowiskowe domy samopomocy	10	25	736	8 269 138	8	220	1 782 900
dzienne domy pomocy	11	5	270	1 685 403	3	110	696 840
noclegownie	12	3	35	161 000	9	611	1 488 200
ośrodki opiekuńcze	13	0	0	0	0	0	0
dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	14	0	0	0	0	0	0
inne ośrodki wsparcia	15	13	285	2 165 013	3	260	446 000
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNE PORADNICTWA	16	1	1	30 000	1	45	0
MIESZKANIA CHRONIONE	17	14	68	398 007	2	10	150 000
w tym:	-						
dla osób usamodzielnianych opuszczających niektóre typy placówek opiek.-wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze i inne	18	10	52	303 007	1	5	75 000
dla osób z zaburzeniami psychicznymi	19	4	16	95 000	1	5	75 000
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	20	1	2	7 200	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE	21	19	545	982 500	41	150	512 500
w tym:	-						
placówki wsparcia dziennego	22	19	545	982 500	41	150	512 500
placówki interwencyjne	23	0	0	0	0	0	0
placówki wielofunkcyjne	24	0	0	0	0	0	0
placówki rodzinne	25	0	0	0	0	0	0
placówki socjalizacyjne	26	0	0	0	0	0	0
Razem: Suma wiersz(1+9+16+17+20+21)	-	81	1 942	13 698 261	68	1 414	5 135 140

Wykres 3. Plan potrzeb w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez gminę ze środków publicznych (rządowych i samorządowych) w 2011 r.

6. Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu lokalnym w 2011 r.

Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu lokalnym na terenie gmin szacowane są w województwie na kwotę – **927 000 zł**, w tym na:

- nowe inwestycje – 20 000 zł,
- modernizacje – 706 000 zł,
- zakupy inwestycyjne – 201 000 zł.

Struktura planowanych wydatków na inwestycje według jednostek organizacyjnych pomocy społecznej przedstawia się następująco:

- domy pomocy społecznej – 30 000 zł, w tym zakupy inwestycyjne – 100%,
- ośrodki wsparcia ogółem – 827 000 zł, w tym modernizacje – 706 000 zł, zakupy inwestycyjne – 121 000 zł, z tego na:
 - środowiskowe domy samopomocy ogółem – 300 000 zł, w tym: modernizacje – 220 000 zł, zakupy inwestycyjne – 80 000 zł,
 - dzienne domy pomocy ogółem – 480 000 zł, w tym modernizacje – 100%,
 - noclegownie ogółem – 5 000 zł, w tym zakupy inwestycyjne – 100%,
 - inne ośrodki wsparcia ogółem – 42 000 zł, w tym: modernizacja – 6 000 zł, zakupy inwestycyjne – 36 000 zł
- mieszkania chronione ogółem – 25 000 zł, w tym zakupy inwestycyjne – 100% (z tego mieszkania chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 100%),

- placówki opiekuńczo-wychowawcze ogółem – 45 000 zł, w tym nowe inwestycje – 20 000 zł, zakupy inwestycyjne – 25 000 zł, planowane inwestycje dotyczą placówek wsparcia dziennego.

Największe inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu lokalnym dotyczyć będą ośrodków wsparcia. Szczegółowe dane w/w zakresie przedstawia tabela nr 6.

Tabela 6. Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu lokalnym w 2011r.

Wyszczególnienie		Planowane inwestycje ogółem [zł]	w tym		
			Nowe inwestycje [zł]	Modernizacja [zł]	Zakupy inwestycyjne [zł]
1		2	3	4	5
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	1	30 000	0	0	30 000
w tym:	-				
dla osób starych	2	0	0	0	0
dla osób przewlekle somatycznie chorych	3	0	0	0	0
dla osób przewlekle psychicznie chorych	4	0	0	0	0
dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	5	0	0	0	0
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	6	0	0	0	0
dla osób niepełnosprawnych fizycznie	7	0	0	0	0
rodzinny dom pomocy społecznej	8	30 000	0	0	30 000
OŚRODKI WSPARCIA	9	827 000	0	706 000	121 000
w tym:	-				
środowiskowe domy samopomocy	10	300 000	0	220 000	80 000
dzienne domy pomocy	11	480 000	0	480 000	0
noclegownie	12	5 000	0	0	5 000
ośrodki opiekuńcze	13	0	0	0	0
dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	14	0	0	0	0
inne ośrodki wsparcia	15	42 000	0	6 000	36 000
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNE PORADNICTWA	16	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE	17	25 000	0	0	25 000
w tym:	-				
dla osób usamodzielnianych opuszczających niektóre typy placówek opiek.-wychowawczych, schroniska, zakłady poprawcze i inne	18	0	0	0	0
dla osób z zaburzeniami psychicznymi	19	25 000	0	0	25 000
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	20	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE	21	45 000	20 000	0	25 000
w tym:	-				
placówki wsparcia dziennego	22	45 000	20 000	0	25 000
placówki interwencyjne	23	0	0	0	0
placówki wielofunkcyjne	24	0	0	0	0
placówki rodzinne	25	0	0	0	0
placówki socjalizacyjne	26	0	0	0	0
Razem: Suma wiersz(1+9+16+17+20+21)	-	927 000	20 000	706 000	201 000

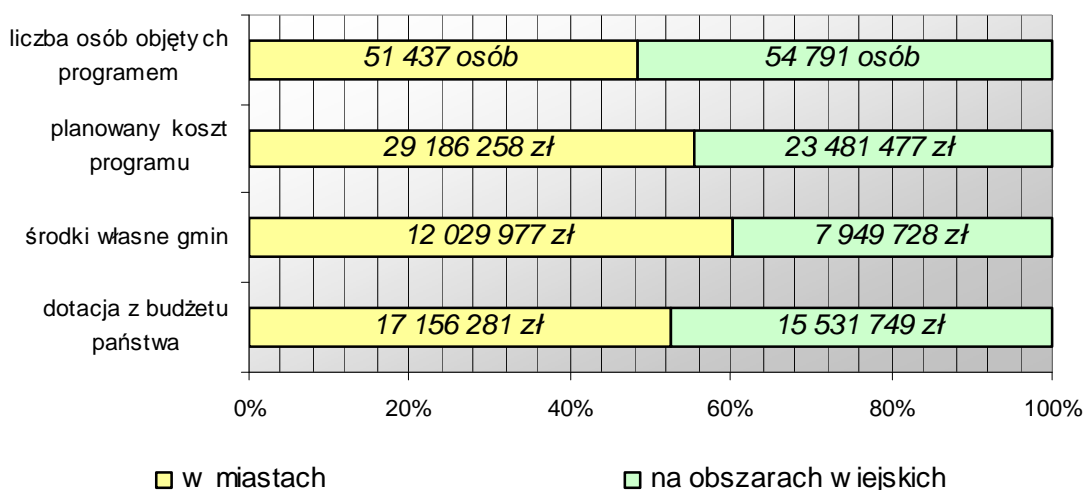
7. Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany przez gminy

Rzeczywista liczba osób objętych programem wynosi **106 228**, z czego 54 791 osób (51,6%) zamieszkuje tereny wiejskie. Planowany koszt programu ogółem wynosi **52 667 735 zł**, w tym środki wydatkowane na wsi – 23 481 477 zł. Kwota ogółem jest sumą wydatków przeznaczonych na zasiłki celowe, świadczenia rzeczowe, koszty posiłków oraz pozostałe koszty związane z utworzeniem lub doposażeniem istniejącego punktu przygotowywania lub wydawania posiłków, a także wszelkie koszty związane z koniecznością dowozu posiłków i świadczeń rzeczowych.

Szacowane środki własne gmin na 2011 r. w ramach programu wynoszą ogółem – 19 979 705 zł, w tym do wydatkowania na wsi – 7 949 728 zł. Zakładana dotacja z budżetu państwa – 32 688 030, w tym na wsi – 15 531 749 zł.

Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w szczególności adresowany jest do dzieci do 7 roku życia, uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej oraz osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej m.in. z powodów: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, itp.², ze szczególnym uwzględnieniem osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych, co obrazują wykres nr 4 i tabela nr 7.

Wykres 4. Planowana realizacja programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w 2011 r.

² art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz.593 z póź. zm.)

Tabela 7. Planowana realizacja programu "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" w 2011 r.

Wyszczególnienie	PROGRAM "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"							
	OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:					
			dzieci do 7 roku życia		uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art.7 ustawy o pomocy społecznej	
			ogółem	na wsi	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	106 228	5 4791	13 549	6 920	41 234	24 633	51 445	23 238
w tym	X	X	x	x	x	x	x	x
liczba osób korzystających z posiłku	44 490	23 955	5 587	3 539	32 464	19 014	6 439	1 402
w tym	x	x	x	x	x	x	x	x
liczba osób, którym dowieziono posiłek	37 768	20 159	4 883	2 369	9 979	6 543	22 906	11 247
liczba odbiorców zasiłku celowego	17 617	6 156	2 249	682	3 954	1 603	11 414	3 871
Liczba odbiorców świadczenia rzeczowego	9 894	5 038	1 023	610	3 102	1 550	5 769	2 878
w tym	x	x	x	x	x	x	x	x
liczba osób, którym dowieziono świadczenie rzeczowe	741	645	x	x	x	x	x	x
KOSZT POSIŁKÓW	37 053 376	17 107 178	x	x	x	x	x	x
z tego	x	x	x	x	x	x	x	x
własne	14 703 732	6 016 500	x	x	x	x	x	x
dotacja	22 349 644	11 090 678	x	x	x	x	x	x
Średni koszt jednego posiłku w zł	4,33	3,57	x	x	x	x	x	x
KOSZT PROGRAMU OGÓŁEM w [zł] *	52 667 735	23 481 477	x	x	x	x	x	x
z tego	x	x	x	x	x	x	x	x
środki własne	19 979 705	7 949 728	x	x	x	x	x	x
dotacja	32 688 030	15 531 749	x	x	x	x	x	x

8. Powody przyznawania pomocy społecznej

Szacowana liczba klientów pomocy społecznej na 2011 rok wynosi 187 089, co przekłada się na 73 688 rodzin, w tym 33 338 rodzin (45,2%) zamieszkuje tereny wiejskie. Prognozuje się wzrost liczby klientów pomocy społecznej w 2012 roku o 4,9% (9 152 osoby) względem roku 2011.

W 2011 r. odsetek liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia szacuje się na poziomie 59,9%. Przewiduje się, że w 2012 r. już 60,3 % ogółu klientów pomocy i integracji społecznej będą stanowić osoby bezrobotne i ich rodziny. Szczególnie trudna sytuacja materialna dotknie rodziny wielodzietne.

Struktura powodów przyznawania pomocy społecznej w 2010 r przedstawiała się następująco:

- Bezrobocie – liczba rodzin ogółem - 35 827, w tym na wsi – 16 007, liczba osób w rodzinach 111 753;
- Ubóstwo – liczba rodzin ogółem - 39 560, w tym na wsi – 16 596, liczba osób w rodzinach 108 732;
- Sieroctwo – liczba rodzin ogółem - 99, w tym na wsi – 72, liczba osób w rodzinach 309;
- Bezdomność – liczba rodzin ogółem - 2 908, w tym na wsi – 335, liczba osób w rodzinach 3 600;
- Potrzeba ochrony macierzyństwa – liczba rodzin ogółem - 4 061, w tym na wsi – 2 409, liczba osób w rodzinach 22 070;
- Niepełnosprawność – liczba rodzin ogółem - 19 633, w tym na wsi – 6 860, liczba osób w rodzinach 46 458;
- Długotrwała lub ciężka choroba – liczba rodzin ogółem - 18 427, w tym na wsi – 6 318, liczba osób w rodzinach 40 416;
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – liczba rodzin ogółem - 10 484, w tym na wsi – 4 687, liczba osób w rodzinach 40 314;
- Przemoc w rodzinie – liczba rodzin ogółem - 651, w tym na wsi – 325, liczba osób w rodzinach 2 384;

- Alkoholizm – liczba rodzin ogółem - 4 865, w tym na wsi – 2 009, liczba osób w rodzinach 11 351;
- Narkomania – liczba rodzin ogółem - 245, w tym na wsi – 51, liczba osób w rodzinach 459;
- Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakład karnego – liczba rodzin ogółem - 954, w tym na wsi – 266, liczba osób w rodzinach 1 491;
- Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze – liczba rodzin ogółem - 81, w tym na wsi – 25, liczba osób w rodzinach 133;
- Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy – liczba rodzin ogółem - 5, w tym na wsi – 2, liczba osób w rodzinach 11;
- Zdarzenie losowe – liczba rodzin ogółem - 463, w tym na wsi – 198, liczba osób w rodzinach 1 291;
- Sytuacja kryzysowa – liczba rodzin ogółem - 356, w tym na wsi – 78, liczba osób w rodzinach 1 032;
- Klęska żywiołowa lub ekologiczna – liczba rodzin ogółem - 76, w tym na wsi – 72, liczba osób w rodzinach 191;

Szczegółowe dane w/w zakresie przedstawiono w tabelach nr 8 i 8a.

Tabela 8. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2010r.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2010r.	Liczba rodzin		liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym na wsi	
1	2	3	4
Bezrobocie	35 827	16 007	111 753
Ubóstwo	39 560	16 596	108 732
Sieroctwo	99	72	309
Bezdomność	2 908	335	3 600
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4 661	2 409	22 070
Niepełnosprawność	19 633	6 860	46 458
Długotrwała lub ciężka choroba	18 427	6 318	40 416
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	10 484	4 687	40 314
Przemoc w rodzinie	651	325	2 384
Alkoholizm	4 865	2 009	11 351
Narkomania	245	51	459
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakład karnego	954	266	1 491
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	81	25	133
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy.	5	2	11
Zdarzenie losowe	463	198	1 291
Sytuacja kryzysowa	356	78	1 032
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	76	72	191

Tabela 8a. Liczba klientów pomocy społecznej w 2011 r. i 2012 r.

Powody przyznawania pomocy społecznej w 2010r.	Liczba rodzin		liczba osób w rodzinach
	Ogółem	w tym na wsi	
1	2	3	4
Szacowana liczba klientów pomocy społecznej w 2011 r.	73 688	33 338	187 089
w tym przyznanej z powodu bezrobocia	36 593	17 080	111 996
Szacowana liczba klientów pomocy społecznej w 2012 r	77 564	35 189	196 241
w tym przyznanej z powodu bezrobocia	39 055	19 004	118 379

9. Potrzeby szkoleniowe w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

Spośród zaproponowanych 20 tematów szkoleń wskazano na największe potrzeby szkoleniowe w następującym zakresie:

- Ustawa o pomocy społecznej w praktyce – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. - 413;
- Warsztaty z zakresu wsparcia i motywacji – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – 299;
- Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – 288;
- Kodeks Postępowania Administracyjnego w praktyce – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – 282;
- Interwencja kryzysowa – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. - 253.

Najmniejsze zainteresowanie dotyczy następujących tematów szkoleń:

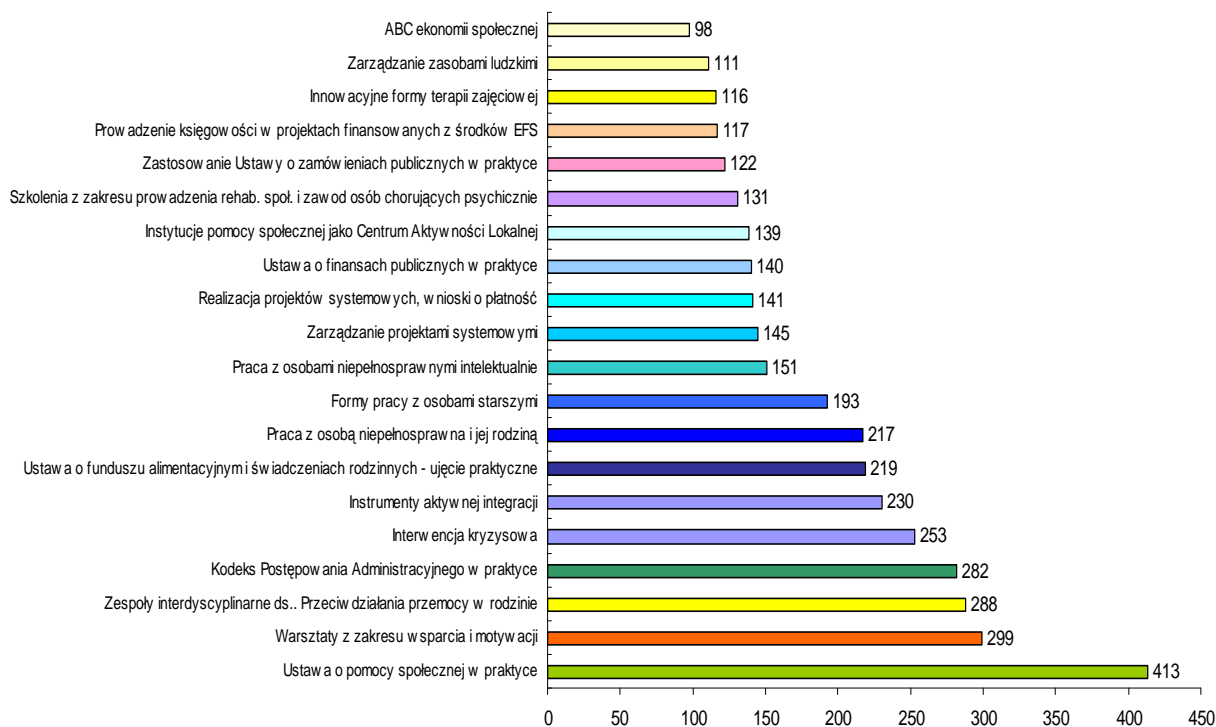
- Zastosowanie Ustawy o zamówieniach publicznych w praktyce – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – 122;
- Prowadzenie księgowości w projektach finansowanych z środków EFS – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – 117;
- Innowacyjne formy terapii zajęciowej – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011r. – 116;
- Zarządzanie zasobami ludzkimi – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011r. – 111;
- ABC ekonomii społecznej – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – 98.

Szczegółowe dane w/w zakresie przedstawiono w tabeli nr 9 i na wykresie nr 5.

Tabela 9. Potrzeby szkoleniowe w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba osób planowanych na szkolenia w 2011r.
1	Ustawa o pomocy społecznej w praktyce	413
2	Warsztaty z zakresu wsparcia i motywacji	299
3	Zespoły interdyscyplinarne ds.. Przeciwdziałania przemocy w rodzinie	288
4	Kodeks Postępowania Administracyjnego w praktyce	282
5	Interwencja kryzysowa	253
6	Instrumenty aktywnej integracji	230
7	Ustawa o funduszu alimentacyjnym i świadczeniach rodzinnych - ujęcie praktyczne	219
8	Praca z osobą niepełnosprawną i jej rodziną	217
9	Formy pracy z osobami starszymi	193
10	Praca z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie	151
11	Zarządzanie projektami systemowymi	145
12	Realizacja projektów systemowych, wnioski o płatność	141
13	Ustawa o finansach publicznych w praktyce	140
14	Instytucje pomocy społecznej jako Centrum Aktywności Lokalnej	139
15	Szkolenia z zakresu prowadzenia rehabilitacji społecznej i zawodowe osób chorujących psychicznie	131
16	Zastosowanie Ustawy o zamówieniach publicznych w praktyce	122
17	Prowadzenie księgowości w projektach finansowanych z środków EFS	117
18	Innowacyjne formy terapii zajęciowej	116
19	Zarządzanie zasobami ludzkimi	111
20	ABC ekonomii społecznej	98

Wykres 5. Potrzeby szkoleniowe pracowników OPS, środowiskowych domów samopomocy, innych jednostek pomocy i integracji społecznej

10. Aktywne formy integracji społecznej

Liczba osób uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu przedstawia się następująco:

- kontrakt socjalny – 5 759 osób;
- prace społecznie użyteczne – 3 938 osób;
- Klub Integracji Społecznej – 1 216 osób;
- Centrum Integracji Społecznej – 389 osób;
- programy wychodzenia z bezdomności – 70;
- inne formy (w tym projekty PO KL) – 944;

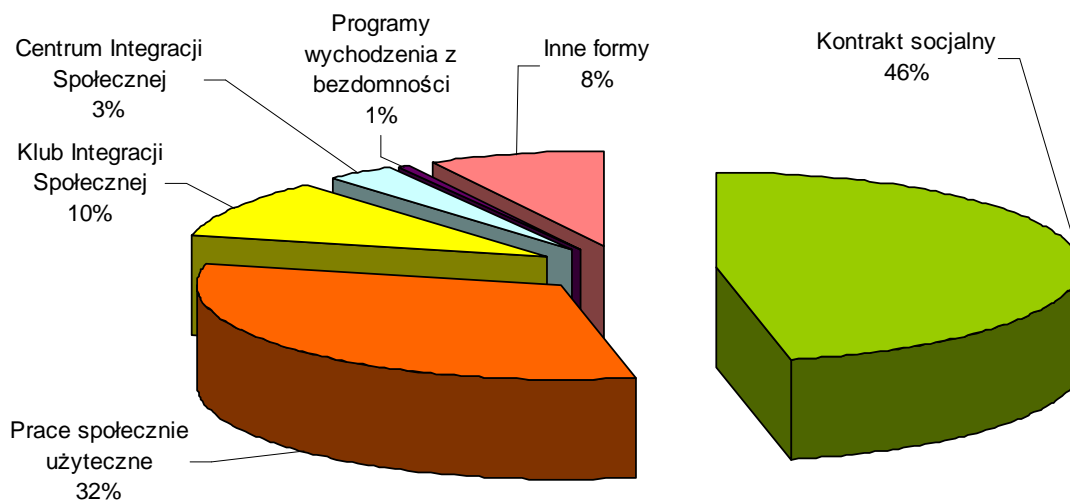
Szczegółowe dane w/w zakresie przedstawiono w tabeli nr 10 i na wykresie nr 6.

Tabela nr 10. Jakie aktywne formy integracji społecznej będzie realizowała gmina w 2011r

Liczba osób uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu					
Kontrakt socjalny	Prace społecznie użyteczne	Klub Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej	Programy wychodzenia z bezdomności	Inne formy*
5 759	3 938	1 216	389	70	944

* np. programy usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wykres 6. Odsetek osób uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu w 2011

III. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W POWIATACH NA ROK 2011

1. Planowana pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym: rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, zakłady karne i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze w 2011r.

Największe potrzeby finansowe w ramach tej formy pomocy społecznej świadczonej przez powiaty dotyczą osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze. W dalszej kolejności wymieniano osoby opuszczające zakłady poprawcze. Osoby zaliczane do tej kategorii świadczeniobiorców otrzymują przede wszystkim pomoc pieniężną na usamodzielnienie się i kontynuowanie nauki oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Dodatkowo istnieje zapotrzebowanie na pomoc dla osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze, w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych. Przewiduje się, że w roku 2011 z takiej formy pomocy będzie chciało skorzystać 25 osób, w tym 19 zechce skorzystać z mieszkań chronionych.

Oprócz pomocy pieniężnej istotne dopełnienie w tym obszarze pomocy społecznej stanowi praca socjalna, która powinna być, zgodnie z potrzebami, kierowana do wszystkich osób usamodzielniających się, a zwłaszcza do osób opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo - wychowawcze.

Powiatowe centra pomocy rodzinie przedstawiły następujące potrzeby w powyższym zakresie:

planowana pomoc pieniężna na usamodzielnienie się ogółem – 2 009 359 zł dla 375 osób, w tym:

- ✓ osoby opuszczające rodziny zastępcze – 967 880 zł, przewidywana liczba osób – 196,
- ✓ osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze – 852 898 zł, przewidywana liczba osób – 139,
- ✓ osoby opuszczające zakłady poprawcze – 83 997 zł, przewidywana liczba osób – 16,
- ✓ osoby opuszczające specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze – 104 584 zł, przewidywana liczba osób – 24,

planowana pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki ogółem – 6 934 014 zł, dla 1 353 osób, w tym:

- ✓ osoby opuszczające rodziny zastępcze – 4 780 279 zł, przewidywana liczba osób – 874,

- ✓ osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze – 1 853 777 zł, przewidywana liczba osób - 421,
- ✓ osoby opuszczające schroniska dla nieletnich – 29 646 zł, przewidywana liczba osób - 60,
- ✓ osoby opuszczające zakłady poprawcze – 126 630 zł, przewidywana liczba osób – 23,
- ✓ osoby opuszczające specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze – 143 681 zł, przewidywana liczba osób – 30,

planowana pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej ogółem – 1 931 443 zł, dla 489 osób, w tym:

- ✓ osoby opuszczające rodziny zastępcze – 1 031 456 zł, przewidywana liczba osób – 285,
- ✓ osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze – 722 793 zł, przewidywana liczba osób - 167,
- ✓ osoby opuszczające zakłady poprawcze – 69 174 zł, przewidywana liczba osób – 13,
- ✓ osoby opuszczające specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze – 108 020 zł, przewidywana liczba osób – 24.

Planuje się objąć pracą socjalną – 512 osób, w tym:

- ✓ 272 osoby opuszczające rodziny zastępcze,
- ✓ 198 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- ✓ 20 osób opuszczających zakłady poprawcze,
- ✓ 17 osób opuszczających specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
- ✓ 5 osób opuszczających schroniska dla nieletnich.

Pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, osobom opuszczającym: rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, zakłady karne i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, przedstawia tabela nr 11.

Tabela 11. Planowana pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, osobom opuszczającym: rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, zakłady karne i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze w 2011r.

Wyszczególnienie		Forma pomocy						
		Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	Uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych	w tym:	Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	Praca socjalna
					Mieszkanie chronione			
1		2	3	4	5	6	7	8
RODZINY ZASTĘPCZE (Rozdz. 85304)	1	x	x	x	x	x	x	x
w tym	-	x	x	x	x	x	x	x
przewidywana liczba osób	2	196	874	2	2	285	17	272
przewidywana liczba świadczeń	3	196	9 529	1	1	285	0	490
kwota świadczeń ogółem	4	967 880	4 780 279,35	0	0	1 031 456	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE (Rozdz.85301)	5	x	x	x	x	x	x	x
w tym	-	x	x	x	x	x	x	x
przewidywana liczba osób	6	139	421	17	23	167	6	198
przewidywana liczba świadczeń	7	139	4 379	8	8	158	0	230
kwota świadczeń ogółem	8	852 898	1 853 777,37	0	0	722 793	0	0
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ (Rozdz. 85302)	9	x	x	x	x	x	x	x
w tym	-	x	x	x	x	x	x	x
przewidywana liczba osób	10	0	0	0	0	0	0	0
przewidywana liczba świadczeń	11	0	0	0	0	0	0	0
kwota świadczeń ogółem	12	0	0	0	0	0	0	0
SCHRONISKA DLA NIELETNICH	13	x	x	x	x	x	x	x
w tym	-	x	x	x	x	x	x	x
przewidywana liczba osób	14	0	5	0	0	0	0	5
przewidywana liczba świadczeń	15	0	60	0	0	0	0	6
kwota świadczeń ogółem	16	0	29 646	0	0	0	0	0
ZAKŁADY POPRAWCZE	17	x	x	x	x	x	x	x
w tym	-	x	x	x	x	x	x	x
przewidywana liczba osób	18	16	23	x	x	13	x	20
przewidywana liczba świadczeń	19	16	208	x	x	20	x	19
kwota świadczeń ogółem	20	83 997	126 630,8	x	x	69 174	x	0
ZAKŁADY KARNE	21	x	x	x	x	x	x	x
w tym	-	x	x	x	x	x	x	x
przewidywana liczba osób	22	0	0	0	0	0	0	0
przewidywana liczba świadczeń	23	0	0	0	0	0	0	0
kwota świadczeń ogółem	24	0	0	0	0	0	0	0
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO - WYCHOWAWCZE	25	x	x	x	x	x	x	x
w tym	-	x	x	x	x	x	x	x
przewidywana liczba osób	26	24	30	x	x	24	x	17
przewidywana liczba świadczeń	27	24	232	x	x	24	x	5
kwota świadczeń ogółem	28	104 584	143 681,25	x	x	108 020	x	0

2. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci

Ustawa o pomocy społecznej reguluje zadania własne powiatu, do których należy m.in. organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielenie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci.

Według bilansów przesłanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie szacuje się, że w roku 2011 liczba rodzin zastępczych ogółem wyniesie 2 946, co w porównaniu z rokiem 2010 stanowi wzrost o 89 rodzin. Analogiczna tendencja dotyczy liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Prognozuje się, że w 2011 roku w rodzinach zastępczych będzie przebywało 4471 dzieci, co w porównaniu z rokiem 2010 stanowi wzrost o 145 dzieci.

Szacuje się, że rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem będzie funkcjonowało o 2% więcej niż w roku 2010, co w liczbach nominalnych stanowi wzrost o 42 rodziny. W przypadku rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem szacuje się wzrost o 14%, co w liczbach nominalnych stanowi wzrost o 51 rodzin niespokrewnionych z dzieckiem.

W 2011 roku w województwie zachodniopomorskim będzie funkcjonowało 2 395 rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem oraz 129 rodzin zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem, wśród których opieka zastępcza zapewniona zostanie w 69 rodzinach wielodzietnych, 44 o charakterze pogotowia opiekuńczego oraz 16 rodzinach specjalistycznych.

W 2011 roku planuje się przyznanie rodzinom zastępczym (zarówno spokrewnionym jak i niespokrewnionym) 53 307 świadczeń na kwotę 42 782 956 zł. Świadczenia pieniężne przyznawane rodzinom zastępczym obejmują: pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, jednorazową pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny, jednorazową pomoc losową, okresową pomoc losową oraz koszty wynagrodzenia osoby za pełnienie funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej (dotyczy tylko rodzin zawodowych: wielodzietnych, specjalistycznych, o charakterze pogotowia opiekuńczego).

Analiza jednostkowych bilansów potrzeb wskazuje, że najwyższe koszty w zakresie organizowania opieki w rodzinach zastępczych generowane będą przez świadczenia przyznawane rodzinom spokrewnionym z dzieckiem - 27 022 489 zł, wydatki poniesione na rodziny niespokrewnione z dzieckiem szacuje się na 5 604 030 zł. Jednakże średni koszt świadczenia w przypadku rodzin spokrewnionych z dzieckiem wyniesie 725 zł, dla rodzin niespokrewnionych z dzieckiem - 788 zł, a dla rodzin zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem - 1 138 zł.

Szacuje się, że roczny koszt utrzymania jednego dziecka w rodzinach zastępczych w 2011 roku zawierać się będzie w przedziale od 8 570 zł do 23 540 zł. Szczegółowy rozkład rocznych kosztów utrzymania obrazuje poniższe zestawienie:

- rodziny spokrewnione z dzieckiem – 8 570 zł
- rodziny niespokrewnione z dzieckiem – 8 770 zł
- rodziny zawodowe wielodzietnie – 14 266 zł
- rodziny zawodowe specjalistyczne – 23 540 zł
- rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego – 14 498 zł

Powiatowe centra pomocy rodzinne zobligowane są do świadczenia usług szkoleniowych dla rodzin aspirujących do pełnienia roli rodzin zastępczych. W 2011 r. zaplanowano przeszkolenie 298 rodzin. Koszt szkoleń w powiatach szacuje się na kwotę 147 200 zł.

KOSZTY SZKOLENIA RODZIN ZASTĘPCZYCH

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Koszty szkoleń w [zł]
Rodziny zastępcze	298	147 200

Szczegółowe dane z zakresu organizowania opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci przedstawia tabela nr 12.

Tabela 12. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci

Wyszczególnienie		Liczba rodzin	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	Liczba świadczeń	Ogólna kwota świadczeń	
1		2	3	4	5	
RODZINY ZASTĘPCZE OGÓŁEM		1	2 946	4 471	53 307	42 782 956
w tym		-	x	x	x	x
Rodziny spokrewnione z dzieckiem		2	2395	3153	37 271	27 022 489
w tym		-	x	x	x	x
pomoc pieniężna dla dziecka - ogółem		3	2395	3153	37 271	27 022 489
pomoc pieniężna częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka		4	2395	3153	36 920	25 620 588
jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny		5	345	323	315	1 374 683
jednorazowa pomoc losowa		6	20	31	24	19 171
okresowa pomoc losowa		7	5	6	12	8 047
Rodziny niespokrewnione z dzieckiem		8	422	639	7 113	5 604 030
w tym		-	x	x	x	x
pomoc pieniężna dla dziecka - ogółem		9	422	639	7 113	5 604 030
pomoc pieniężna częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka		10	422	639	6 999	5 298 841
jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny		11	113	114	105	159 224
jednorazowa pomoc losowa		12	5	6	6	5 023
okresowa pomoc losowa		13	1	1	3	140 942
Rodziny zawodowe niespokrewnione z dzieckiem		14	129	679	8 923	10 156 436
WIEŁODZIETNE		15	69	370	5 134	5 278 660
w tym		-	x	x	x	x
pomoc pieniężna dla dziecka - ogółem		16	69	370	4 362	3 201 329
pomoc pieniężna częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka		17	69	370	4 243	3 084 862
jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny		18	29	65	61	86 880
jednorazowa pomoc losowa		19	3	12	4	3 376
okresowa pomoc losowa		20	5	14	54	26 211
wynagrodzenie osoby za pełnienie funkcji wielodzietnej zawodowej niepokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej		21	69	370	772	2 077 331
SPECJALISTYCZNE		22	16	44	658	1 035 787
w tym		-	x	x	x	x
pomoc pieniężna dla dziecka - ogółem		23	16	44	470	434 347
pomoc pieniężna częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka		24	16	44	456	417 072
jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny		25	4	6	6	10 358
jednorazowa pomoc losowa		26	2	4	2	1 729
okresowa pomoc losowa		27	2	4	6	5 188
wynagrodzenie osoby za pełnienie funkcji wielodzietnej zawodowej niepokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej		28	16	44	188	601 439
O CHARAKTERZE POGOTOWIA RODZINNEGO		29	44	265	3 131	3 841 990
w tym		-	x	x	x	x
pomoc pieniężna dla dziecka - ogółem		30	44	265	2 575	2 345 861
pomoc pieniężna częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka		31	44	265	2 346	2 085 105
jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny		32	31	186	223	255 433
jednorazowa pomoc losowa		33	6	41	6	5 323
okresowa pomoc losowa		34	3	24	6	5 188
wynagrodzenie osoby za pełnienie funkcji zadań pogotowia rodzinnego		35	40	253	508	1 464 507
wynagrodzenie osoby pozostającej w gotowości pełnienia zadań pogotowia rodzinnego		36	4	12	48	31 622

3. Pomoc dla uchodźców

Pomoc dla uchodźców należy do zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez powiat. W roku 2011 przewiduje się pomoc tylko jednej osobie, która będzie posiadać status uchodźcy i przebywać będzie na terenie województwa zachodniopomorskiego w łącznej kwocie 6 000 zł w formie pomocy na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego.

4. Prowadzenie i utrzymanie powiatowych centrów pomocy rodzinie

Potrzeby w zakresie całkowitych kosztów prowadzenia i utrzymania powiatowych centrów pomocy rodzinie planowane na rok 2011 wynoszą w całym województwie 28 097 552 zł, z tego:

- planowane inwestycje to 1 500 800 zł, w tym:
 - a. nowe inwestycje – 200 000 zł
 - b. modernizacja – 735 000 zł
 - c. zakupy inwestycyjne – 565 800 zł,
- wydatki na wynagrodzenie z pochodnymi – 21 686 263 zł,
- koszt planowanych szkoleń zawodowych – 126 730 zł,
- koszt uzupełnienia wykształcenia – 13 000 zł,
- pozostałe koszty utrzymania – 4 770 759 zł.

Tabela nr 13 Prowadzenie i utrzymanie powiatowych centrów pomocy rodzinie.

Tabela 13. Prowadzenie i utrzymanie powiatowego centrum pomocy rodzinie w 2011 r.

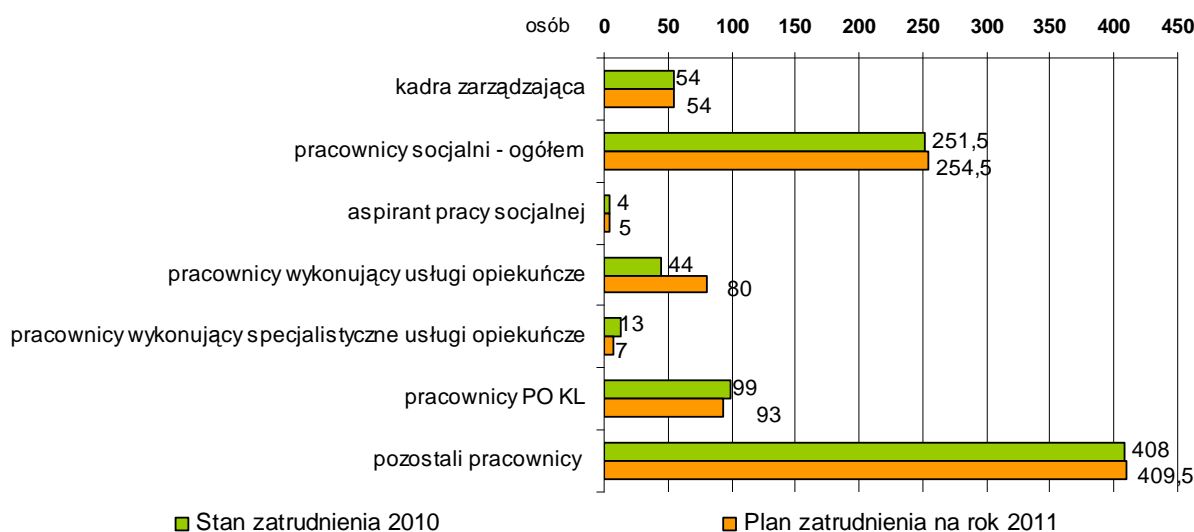
Wyszczególnienie		Liczba wymagających pomocy
1		2
POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE (Rozdz. 85318) ogółem		28 097 552
w tego		x
planowane inwestycje ogółem		1 500 800,00
w tym		x
	nowe inwestycje	200 000
	modernizacja	735 000
	zakupy inwestycyjne	565 800
wydatki na wynagrodzenie z pochodnymi		21 686 263
koszt planowanych szkoleń zawodowych		126 730
koszt uzupełnienia wykształcenia		13 000
pozostałe koszty utrzymania		4 770 759

5. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w powiatowych centrach pomocy rodzinie

Potrzeby na 2011 rok w zakresie zatrudnienia w powiatowych centrach pomocy rodzinie oszacowano ogółem na 849 etatów. Liczba ta obejmuje m. in.: 54 etaty dla kadry zarządzającej, 59,5 etatów dla pracowników socjalnych, 80 dla pracowników wykonujących usługi opiekuńcze, 7 dla pracowników wykonujących specjalistyczne usługi opiekuńcze, 7 dla konsultantów, 5 dla aspirantów pracy socjalnej, 2 dla koordynatorów ds. komputeryzacji, 2 dla radców prawnych oraz i 437,5 etatów dla pozostałych pracowników (w tym 93 pracowników realizujących zadania projektu systemowego Program Operacyjny Kapitał Ludzki). W porównaniu z rokiem poprzednim, ogólne zapotrzebowanie na etaty wzrosło nieznacznie i wynosi 849 wobec 819,5 etatu w 2010 roku. Pełne zestawienie danych liczbowych w zakresie zatrudnienia w powiatowych centrach pomocy rodzinie na rok 2010 i planowanych na rok 2011, zawarto w tabeli nr 14 i na wykresie nr 7.

Tabela 14. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w 2011 r.

Wyszczególnienie		Stan zatrudnienia 2010			Plan zatrudnienia na rok 2011
		Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	
1			2	3	4
dyrektor, zastępca dyrektora	1	24	19	5	23
kierownik, zastępca kierownika	2	4	4	0	5
kierownik działu	3	20	18	2	20
kierownik sekcji	4	6	6	0	6
pracownicy socjalni – ogółem = suma wierszy 6+7+8+9	5	251,5	231,5	14	254,5
starszy specjalista pracy socjalnej	6	26	21	4	26
specjalista pracy socjalnej	7	30	27	0	26
starszy pracownik socjalny	8	67	64	3	66
pracownik socjalny	9	128,5	119,5	7	136,5
aspirant pracy socjalnej	10	4	3	1	5
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	11	44	36	8	80
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	12	13	12	1	7
konsultant	13	7	6	1	7
koordynator ds. komputeryzacji	14	0	0	0	2
radca prawny	15	0	0	0	2
pozostali pracownicy	16	446	339	104	437,5
Ogółem = suma wierszy 1+2+3+4+5+10+11+12+13+14+15+16	17	819,5	674,5	136	849
pracownicy realizujący zadania z zakresu projektu systemowego / Program Operacyjny Kapitał Ludzki/ suma wierszy 19+20+21+22	18	99	92	7	93
pracownicy socjalni	19	45	43	2	43
księgowi	20	14	12	2	12
doradcy ds. osób niepełnosprawnych	21	9	9	0	8
inni pracownicy	22	31	28	3	30

Wykres 7. Potrzeby w zakresie zatrudnienia w PCPR - ach

6. Plan potrzeb dotyczący utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej ze środków publicznych (rządowych i samorządowych)

Podobnie jak w przypadku gmin dane w tym zakresie zbierano z podziałem na jednostki/placówki organizacyjne pomocy społecznej prowadzone przez powiat oraz inne podmioty prowadzące. Ogólna kwota zgłaszana przez wszystkie placówki prowadzone przez powiaty wynosi 147 990 439 zł, analogiczna suma zgłaszana przez placówki prowadzone przez inne podmioty wynosi 21 607 920 zł. Należy zaznaczyć, że w przypadku jednostek/placówek, gdzie organem prowadzącym są powiaty, koszty te nie obejmują wydatków na inwestycje.

Organ prowadzący – powiat:

- domy pomocy społecznej ogółem – 97 772 681 zł, liczba planowanych miejsc – 3 109, w tym:
 - domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku – 3 545 052 zł, liczba planowanych miejsc – 249,
 - domy pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych – 44 342 359 zł, liczba planowanych miejsc – 1 314,
 - domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych – 27 632 366 zł, liczba planowanych miejsc – 855,
 - domy pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 18 769 001 zł, liczba planowanych miejsc – 568,

- domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 3 483 903 zł, liczba planowanych miejsc – 123,
- ośrodki wsparcia ogółem – 1 169 407 zł, liczba planowanych miejsc – 100 (wszystkie miejsca i cała kwota dotyczy środowiskowych domów samopomocy)
- mieszkania chronione ogółem – 146 500 zł, liczba planowanych miejsc – 34,
- ośrodki interwencji kryzysowej ogółem – 243 296 zł, liczba planowanych miejsc – 10,
- ośrodki adopcyjno-opiekuńcze ogółem – 1 167 350 zł, liczba planowanych miejsc – nie dotyczy,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze ogółem – 47 491 205 zł, liczba planowanych miejsc – 1 128, w tym:
 - placówki wsparcia dziennego – 11 710 zł, liczba planowanych miejsc – 25,
 - placówki wielofunkcyjne – 25 297 171 zł, liczba planowanych miejsc – 662,
 - placówki rodzinne – 3 552 307 zł, liczba planowanych miejsc – 124,
 - placówki socjalizacyjne – 18 630 017 zł, liczba planowanych miejsc – 357.

Inny podmiot prowadzący niż powiat :

- domy pomocy społecznej ogółem – 17 531 620 zł, liczba planowanych miejsc – 638, w tym:
 - domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku – 4 730 000 zł, liczba planowanych miejsc – 180,
 - domy pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych – 6 794 000 zł, liczba planowanych miejsc – 243,
 - domy pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 6 007 620 zł, liczba planowanych miejsc – 215,
- ośrodki wsparcia ogółem – 1 087 000 zł, liczba planowanych miejsc – 73, w tym:
 - środowiskowe domy pomocy – 463 000 zł, liczba planowanych miejsc – 45,
 - dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – 324 000 zł, liczba planowanych miejsc – 18,
 - inne ośrodki wsparcia – 300 000 zł, liczba planowanych miejsc – 10,
- ośrodki interwencji kryzysowej ogółem – 26 500 zł, liczba planowanych miejsc – 71,
- ośrodki adopcyjno-opiekuńcze ogółem - 435 000 zł, liczba planowanych miejsc - 0 (zero),

- placówki opiekuńczo-wychowawcze ogółem – 2 527 800 zł, liczba planowanych miejsc – 1 804, w tym:
- placówki wsparcia dziennego – 1 300 000 zł, liczba planowanych miejsc – 1 745,
 - placówki wielofunkcyjne – 1 227 800 zł, liczba planowanych miejsc – 59.

W powiatach największe potrzeby w zakresie kosztów utrzymania i prowadzenia jednostek/placówek organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych przez powiat i inne podmioty prowadzące dotyczą tych samych pozycji budżetowych - domów pomocy społecznej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych.

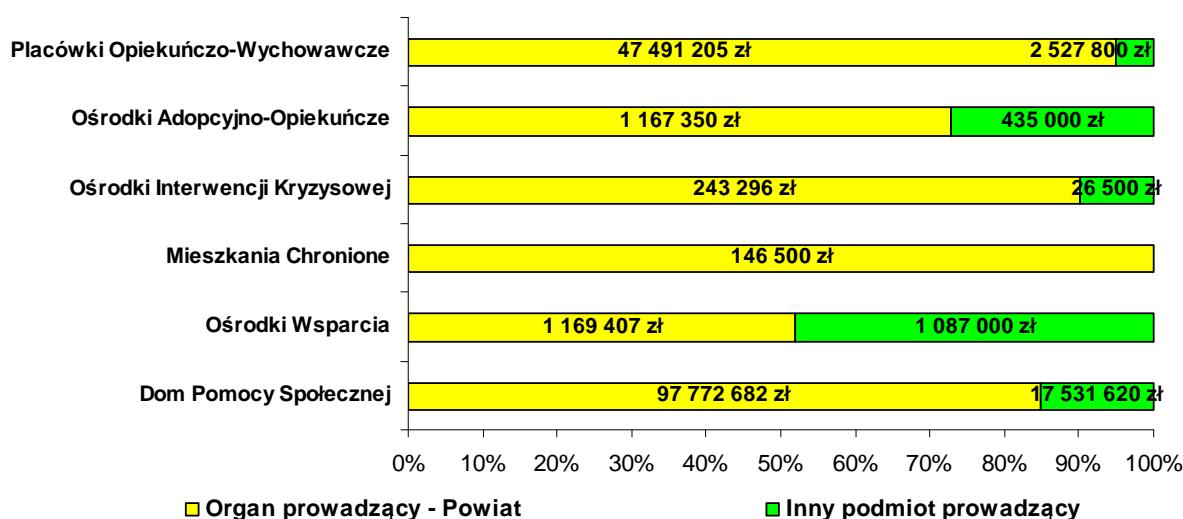
Najmniejsze wydatki w 2011 r. powiaty zaplanowały na mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej. Wśród innych podmiotów niepublicznych zdecydowanie najniższe wydatki zaplanowano na ośrodki interwencji kryzysowej.

Tabela nr 15 przedstawia plan potrzeb w zakresie utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez powiaty ze środków publicznych (rządowych i samorządowych).

Tabela 15. Plan potrzeb w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez powiat ze środków publicznych (rządowych i samorządowych) w 2011 r.

Wyszczególnienie		Organ prowadzący - Powiat			Inny podmiot prowadzący			
		Liczba instytucji	Liczba miejsc planowanych na rok 2011	Plan potrzeb w zakresie utrzymania i prowadzenia placówek bez inwestycji w [zł]	Liczba instytucji	Liczba miejsc planowanych na rok 2011	Plan potrzeb w zakresie utrzymania i prowadzenia placówek bez inwestycji w [zł]	
1		2	3	4	5	6	7	
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ		1	25	3 109	97 772 681,7	7	638	17 531 620
w tym:		-						
	dla osób w podeszłym wieku	2	3	249	3 545 052,7	1	180	4 730 000
	dla osób przewlekle somatycznie chorych	3	11	1 314	44 342 359	3	243	6 794 000
	dla osób przewlekle psychicznie chorych	4	5,5	855	27 632 366	0	0	0
	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	5	4,5	568	18 769 001	3	215	6 007 620
	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	6	1	123	3 483 903	0	0	0
	dla osób niepełnosprawnych fizycznie	7	0	0	0	0	0	0
OŚRODKI WSPARCIA		8	3	100	1 169 407	4	73	108 7000
w tym:		-						
	środowiskowe domy samopomocy	9	3	100	1 169 407	2	45	463 000
	dzienne domy pomocy	10	0	0	0	0	0	0
	noclegownie	11	0	0	0	0	0	0
	ośrodki opiekuńcze	12	0	0	0	0	0	0
	dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	13	0	0	0	1	18	324 000
	inne ośrodki wsparcia	14	0	0	0	1	10	300 000
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNE PORADNICTWA		15	0	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE		16	7	34	146 500	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ		17	6	10	243 296	2	71	26 500
OŚRODKI ADOPCYJNO - OPIEKUŃCZNE		18	5	0	1 167 350	3	0	435 000
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE		19	38	1 128	47 491 205	52	1 804	2 527 800
w tym:		-						
	placówki wsparcia dziennego	20	1	25	11 710	50	1745	1300 000
	placówki interwencyjne	21	0	0	0	0	0	0
	placówki wielofunkcyjne	22	10	622	25 297 171	2	59	1 227 800
	placówki rodzinne	23	17	124	3 552 307	0	0	0
	placówki socjalizacyjne	24	10	357	18 630 017	0	0	0
Ogółem: Suma wiersze(1+8+15+16+17+18+19)		25	84	4381	147 990 439,7	68	2 586	21 607 920

Wykres 8. Plan potrzeb w zakresie kosztów utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej przez powiaty ze środków publicznych (rządowych i samorządowych) w 2011 r.

7. Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym

Planowane wydatki inwestycyjne na rok 2011, w placówkach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym wynoszą łącznie 19 768 692 zł, w tym:

- nowe inwestycje – 5 101 800 zł,
- modernizacja – 10 804 792 zł,
- zakupy inwestycyjne – 3 862 100 zł.

Poniżej znajduje się wyszczególnienie wydatków inwestycyjnych według jednostek organizacyjnych pomocy społecznej :

- domy pomocy społecznej ogółem – 12 280 492 zł, w tym: nowe inwestycje – 1 841 800 zł, modernizacje – 9 054 792 zł, zakupy inwestycyjne – 1 383 900 zł, z tego na:
 - domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku ogółem – 2 413 252 zł, w tym: nowe inwestycje – 130 000, modernizacje – 1 839 754 zł, zakupy inwestycyjne – 443 500 zł,
 - domy pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych ogółem – 4 980 238 zł, w tym: nowe inwestycje – 143 800, modernizacje – 4 461 038 zł, zakupy inwestycyjne – 375 400 zł,

- domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych ogółem – 1 858 898 zł, w tym: nowe inwestycje – 256 159 zł, modernizacje – 1 322 449 zł, zakupy inwestycyjne – 280 290 zł,
 - domy pomocy społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ogółem – 2 137 102 zł, w tym: nowe inwestycje – 1 311 841 zł, modernizacje – 540 551 zł, zakupy inwestycyjne – 284 710 zł,
 - domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ogółem – 891 000 zł, w tym: całość na modernizacje – 891 000 zł.
- placówki opiekuńczo-wychowawcze ogółem – 7 116 200 zł, w tym: nowe inwestycje – 3 020 000 zł, modernizacje – 1 670 000 zł, zakupy inwestycyjne – 2 426 200 zł, z tego na:
- placówki wielofunkcyjne ogółem – 1 610 000 zł, w tym: nowe inwestycje – 410 000 zł i modernizacje – 1 200 000 zł,
 - placówki rodzinne ogółem – 50 000 zł, w tym: całość na modernizacje - 50 000 zł,
 - placówki socjalizacyjne ogółem – 5 456 200 zł, w tym: nowe inwestycje – 2 610 000 zł, modernizacje – 420 000 zł, zakupy inwestycyjne – 2 426 200 zł.

Największe wydatki inwestycyjne planowane w 2011 roku w placówkach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym przewiduje się w domach pomocy społecznej oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W tych pierwszych, największe potrzeby finansowe zgłaszały domy pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku i dla osób przewlekle somatycznie chorych. Wśród placówek opiekuńczo-wychowawczych natomiast, największe potrzeby zgłaszały placówki socjalizacyjne.

Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym przedstawia tabela nr 16.

Tabela 16. Planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym w 2011 r.

Wyszczególnienie		Planowane inwestycje ogółem	w tym		
			nowe inwestycje	modernizacja	zakupy inwestycyjne
1		2	3	4	5
w złotych					
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ		12 280 492,5	1 841 800	9 054 792,5	1 383 900
w tym:		-			
	dla osób w podeszłym wieku	2 2 413 254,42	130 000	1 839 754,42	443 500
	dla osób przewlekle somatycznie chorych	3 4 980 238,07	143 800	4 461 038,07	375 400
	dla osób przewlekle psychicznie chorych	4 1 858 898	256 159	1 322 449	280 290
	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	5 2 137 102	1 311 841	540 551	284 710
	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	6 891 000	0	891 000	0
	dla osób niepełnosprawnych fizycznie	7 0	0	0	0
OŚRODKI WSPARCIA		8 0	0	0	0
w tym:		-			
	środowiskowe domy samopomocy	9 0	0	0	0
	dzienne domy pomocy	10 0	0	0	0
	noclegownie	11 0	0	0	0
	ośrodki opiekuńcze	12 0	0	0	0
	dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	13 0	0	0	0
	inne ośrodki wsparcia	14 0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNE PORADNICTWA		15 0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE		16 372 000	240 000	80 000	52 000
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ		17 0	0	0	0
OŚRODKI ADOPCYJNO - OPIEKUŃCZNE		18 0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE		19 7 116 200	3 020 000	1 670 000	2 426 200
w tym:		-			
	placówki wsparcia dziennego	20 0	0	0	0
	placówki interwencyjne	21 0	0	0	0
	placówki wielofunkcyjne	22 1 610 000	410 000	1 200 000	0
	placówki rodzinne	23 50 000	0	50 000	0
	placówki socjalizacyjne	24 5 456 200	2 610 000	420 000	2 426 200
Ogółem: Suma wiersze(1+8+15+16+17+18+19)		25 19 768 692,5	5 101 800	10 804 792,5	3 86 2100

8. Inwestycje z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowane bądź planowane do rozpoczęcia w 2011 r.

W bilansie potrzeb powiaty zaplanowały także inwestycje z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowane bądź planowane do rozpoczęcia w 2011 roku. Ogólna wartość inwestycji określona na podstawie kosztorysów lub wskaźników wynosi 26 513 240 zł. Nakłady finansowe poniesione do 31 grudnia 2010 r. wynosiły ogółem 6 708 193 zł, a zapotrzebowanie na środki finansowe na realizację inwestycji w roku 2011 wynosi ogółem **22 331 387 zł**. Potrzeby dotyczące inwestycji z zakresu infrastruktury socjalnej

kontynuowane bądź planowane do rozpoczęcia w 2011 r. przez powiaty przedstawia tabela nr 17.

Tabela 17. Plan potrzeb na rok 2011 - dotyczy inwestycji z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowanych bądź planowanych do rozpoczęcia w 2010r. przez powiat

Powiat	Wartość inwestycji określona na podstawie kosztorysu lub wskaźników	Nakłady finansowe poniesione do 31.12.2010	Zapotrzebowanie na środki finansowe na realizację inwestycji w 2011 roku
	[zł]		
	1	2	3
PCPR -y	26 513 239	6 708 192	22 331 387

9. Obecne i planowane na rok 2011 koszty realizacji programów naprawczych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Koszty realizacji standardów usług w placówkach opiekuńczo-wychowawczych do 31 grudnia 2009 r. wyniosły 7 264 815 zł i kształtowały się następująco: placówki wielofunkcyjne – 4 362 421 zł oraz placówki socjalizacyjne – 2 902 394 zł.

Ogółem koszt realizacji programów naprawczych planowany na 2011 rok wynosi 11 316 797 zł. Powiaty, koszty realizacji programów naprawczych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, podały z podziałem na realizację standardu usług socjalno-bytowych i realizację standardu zatrudnienia. Planowany koszt realizacji standardu usług socjalno-bytowych wynosi 7 140 200 zł, w tym zdecydowanie większe koszty mają ponieść placówki wielofunkcyjne – 5 556 260 zł, a mniejsze socjalizacyjne – 1 583 940 zł.

Koszt realizacji standardu zatrudnienia w roku 2011 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych planuje się na kwotę 4 176 597 zł, w tym w placówkach socjalizacyjnych – 2 605 550 zł oraz w placówkach wielofunkcyjnych – 1 571 047 zł.

Koszt realizacji programów naprawczych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2010 r. przedstawia tabela nr 18.

Tabela 18. Koszty realizacji programów naprawczych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2011 r.

Typy placówek opiekuńczo-wychowawczych	Koszty realizacji standardów usług poniesione do 31.12.2010r.	Koszty realizacji standardu usług socjalno-bytowych w 2011r.	Koszty realizacji standardu zatrudnienia w 2011r.
	w zł		
1	2	3	4
placówki wielofunkcyjne	4 362 420	5 556 260	1 571 047
placówki interwencyjne	0	0	0
placówki socjalizacyjne	2 902 394	1 583 940	2 605 550
Razem	7 264 815	7 140 200	4 176 597

10. Potrzeby szkoleniowe pracowników powiatowych ośrodków pomocy rodzinie, środowiskowych domów samopomocy oraz innych jednostek pomocy i integracji społecznej

Badanie potrzeb szkoleniowych podyktowane zostało możliwością podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej w ramach realizacji projektu systemowego ROPS - Program Operacyjny Kapitał Ludzki - Priorytet VII - Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

Spośród zaproponowanych 20 tematów szkoleń wskazano na największe potrzeby szkoleniowe w następującym zakresie:

- Warsztaty z zakresu wsparcia i motywacji – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **387**;
- Formy pracy z osobami starszymi – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **334**;
- Ustawa o pomocy społecznej w praktyce – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **306**;
- Praca z osobą niepełnosprawną i jej rodziną w praktyce – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **304**;
- Kodeks Postępowania Administracyjnego w praktyce – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **232**.

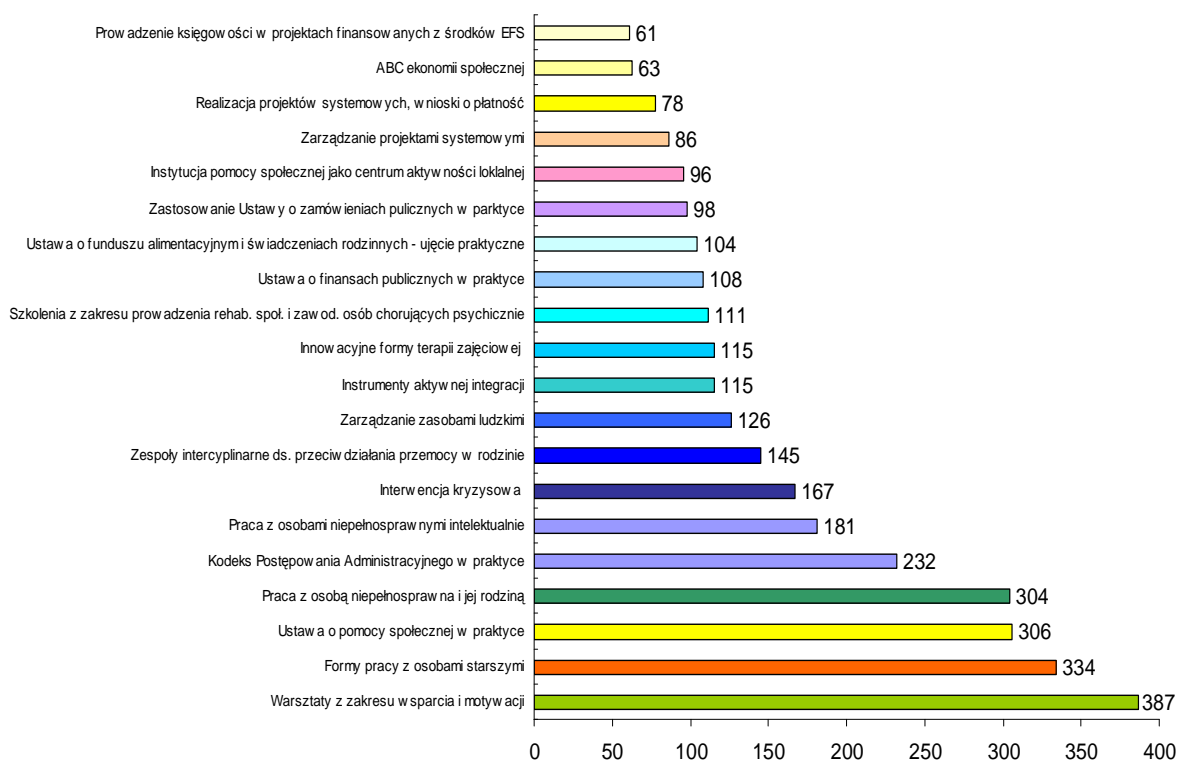
Najmniejsze zainteresowanie dotyczyło następujących tematów szkoleń:

- Prowadzenie księgowości w projektach finansowanych z środków EFS – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **61**;
- ABC ekonomii społecznej – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **63**;
- Realizacja projektów systemowych, wnioski o płatność – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **78**;
- Zarządzanie projektami systemowymi – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **86**;
- Instytucja pomocy społecznej jako centrum aktywności lokalnej – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **96**;
- Zastosowanie Ustawy o zamówieniach publicznych w praktyce – liczba osób planowanych na szkolenie w 2011 r. – **98**;

Tabela 19. Potrzeby szkoleniowe w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

Lp.	Tematyka szkoleń	Liczba osób planowanych na szkolenia w 2011 r.
1	Warsztaty z zakresu wsparcia i motywacji	387
2	Formy pracy z osobami starszymi	334
3	Ustawa o pomocy społecznej w praktyce	306
4	Praca z osobą niepełnosprawną i jej rodziną	304
5	Kodeks Postępowania Administracyjnego w praktyce	232
6	Praca z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie	181
7	Interwencja kryzysowa	167
8	Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	145
9	Zarządzanie zasobami ludzkimi	126
10	Instrumenty aktywnej integracji	115
11	Innowacyjne formy terapii zajęciowej	115
12	Szkolenia z zakresu prowadzenia rehabilitacji społecznej i zawodowej osób chorujących psychicznie	111
13	Ustawa o finansach publicznych w praktyce	108
14	Ustawa o funduszu alimentacyjnym i świadczeniach rodzinnych - ujęcie praktyczne	104
15	Zastosowanie Ustawy o zamówieniach publicznych w praktyce	98
16	Instytucja pomocy społecznej jako centrum aktywności lokalnej	96
17	Zarządzanie projektami systemowymi	86
18	Realizacja projektów systemowych, wnioski o płatność	78
19	ABC ekonomii społecznej	63
20	Prowadzenie księgowości w projektach finansowanych z środków EFS	61

Wykres 9. Potrzeby szkoleniowe pracowników ośrodków PCPR, środowiskowych domów samopomocy, inne jednostki pomocy i integracji społecznej

11. Aktywne formy integracji społecznej

Wszystkie powiatowe centra pomocy rodzinie funkcjonujące w województwie zachodniopomorskim realizują projekty systemowe w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Zapisy dokumentów programowych obligują beneficjentów do stosowania narzędzi aktywnej integracji społecznej, do których zalicza się:

- kontrakt socjalny - w przypadku tej formy obowiązkowe jest zastosowanie co najmniej trzech z instrumentów aktywnej integracji, np. uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej, Klubie Integracji Społecznej;
- aktywizację edukacyjną obejmującą m.in. skierowanie na zajęcia szkolne ponadpodstawowe, ponadgimnazjalne, ponadlicealne, kursy zawodowe i kwalifikacyjne;
- aktywizację zdrowotną obejmującą m.in. badania profilaktyczne w związku z możliwością podjęcia zatrudnienia, terapię psychologiczną lub psychospołeczną;
- aktywizację społeczną, w ramach której prowadzi się m.in. warsztaty kompetencji społecznych.

W województwie zachodniopomorskim wszystkie powiatowe centra pomocy rodzinie wykorzystują w pracy z klientem narzędzia aktywnej integracji. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano 65% wzrost liczby osób objętych wsparciem w ramach aktywnych form integracji społecznej.

Analiza jednostkowych bilansów potrzeb wskazuje, iż do najczęściej stosowanych instrumentów aktywnej integracji zalicza się:

- kontrakt socjalny - szacuje się, że w województwie zachodniopomorskim w 2010 roku kontraktem socjalnym objęto 593 klientów, co w porównaniu z rokiem poprzednim stanowi prawie trzykrotny wzrost beneficjentów, wobec których zastosowano ten rodzaj instrumentu. Prawie dwukrotnie – w porównaniu z rokiem 2009 - wzrósł wskaźnik liczby kontraktów realizowanych zgodnie z ustaleniami. Jednocześnie liczba kontraktów socjalnych, które nie zostały zrealizowane, z 19 w 2009 roku zwiększyła się do 49 w 2010 roku.
- uczestnictwo w Centrum Integracji Społecznej. W bieżącym roku tą formą wsparcia objęto 130 klientów, co w porównaniu z rokiem poprzednim stanowi wzrost o 23%.

Szczegółowy rozkład obrazujący wykorzystanie aktywnych form integracji społecznej przedstawia tabela nr 20.

Tabela 20. Jakie aktywne formy integracji społecznej będzie realizował Powiat w 2011?

Liczba osób uczestniczących w aktywnych formach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu					
Kontrakt socjalny	Prace społecznie użyteczne	Klub Integracji Społecznej	Centrum Integracji Społecznej	Programy wychodzenia z bezdomności	Inne formy*
593	2	13	130	0	1 450

* np. programy usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych.

IV. WNIOSKI KOŃCOWE

Na podstawie Bilansu Potrzeb w Zakresie Pomocy Społecznej Województwa Zachodniopomorskiego na rok 2011 r. sformułowano następujące wnioski:

1. Analiza informacji zebranych z gmin i powiatów pozwala wskazać priorytetowe zadania i wydatki przewidziane przez ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie do realizacji w 2011 r. W gminach największe potrzeby dotyczą realizacji zadań własnych - 52,6% (bez posiłku). Ogółem koszt świadczeń na zadania obligatoryjne i fakultatywne zaplanowano w wysokości 236 686 110 zł. W ramach zadań własnych największe wydatki związane będą z wypłatą zasiłków stałych oraz zasiłków okresowych. Na zasiłki stałe ogółem przewiduje się kwotę w wysokości 42 247 196 zł, a liczbę świadczeniobiorców wymagających tej pomocy szacuje się na 12 341 osób (ok. 129 tys. świadczeń). Zasiłki okresowe zaplanowano odpowiednio na kwotę 51 060 120 zł, przy liczbie świadczeniobiorców 34 453 i liczbie świadczeń na poziomie 214,2 tys, co daje przeciętną wartość jednego świadczenia na poziomie 238 zł.
2. W powiatach największe potrzeby dotyczą realizacji zadań związanych z organizowaniem opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielaniem pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci. Ogólny koszt świadczeń zaplanowano na poziomie 42 328 843 zł. Średni miesięczny koszt opieki nad dzieckiem wynosi:
 - ✓ w spokrewnionej rodzinie zastępczej - 725 zł;
 - ✓ w niespokrewnionej rodzinie zastępczej – 788 zł;
 - ✓ w zawodowej niespokrewnionej rodzinie zastępczej – 1 119 zł.

Dla porównania miesięczny koszt opieki nad dzieckiem umieszczonym w placówce opiekuńczo-wychowawczej wynosi:

- w placówce rodzinnej – 2 387 zł,
- w placówce socjalizacyjnej – 4 349 zł.

Tworzenie placówek rodzinnych oraz poszukiwanie i szkolenie rodzin zastępczych jest zadaniem priorytetowym, nie tylko ze względu na oczywiste korzyści wychowania dziecka w rodzinie, ale również ze względu na korzyści ekonomiczne.

3. Powiaty wskazywały na duże potrzeby finansowe w zakresie utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej ze środków

publicznych (rządowych i samorządowych). Największe planowane nakłady pieniężne (bez inwestycji) dotyczą domów pomocy społecznej - 97 772 682 zł i placówek opiekuńczo-wychowawczych – 47 491 250 zł. Wymienione w tym miejscu jednostki organizacyjne pomocy społecznej zajmują również priorytetowe miejsce w zakresie planowanych na 2011 r. inwestycji w placówkach pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym: domy pomocy społecznej – 12 280 493 zł, placówki opiekuńczo-wychowawcze – 7 116 200 zł. Ogólny koszt planowanych inwestycji we wszystkich placówkach na terenie powiatów wynosi – 19 768 693 zł.

4. Podobnie jak domy pomocy społecznej, również placówki opiekuńczo-wychowawcze, które nie spełniają wymaganego standardu, obowiązuje realizacja programów naprawczych do 31 grudnia 2011 r.³ Planowane koszty realizacji programów naprawczych ogółem wynoszą 11 316 797 zł, w tym: koszty realizacji standardu usług socjalno-bytowych – 7 140 200 zł, koszty realizacji standardu zatrudnienia – 4 176 597 zł. Największe potrzeby związane z realizacją tego zadania dotyczą placówek wielofunkcyjnych oraz socjalizacyjnych.
5. Ze względu na podział kompetencji w zakresie pomocy instytucjonalnej, powiaty wykazały o wiele większe potrzeby niż gminy na zadania związane z inwestycjami z zakresu infrastruktury socjalnej kontynuowane bądź planowane do rozpoczęcia w 2011 r. Zapotrzebowanie na środki finansowe w tym obszarze pomocy społecznej w powiatach wynosi 19 768 693 zł, w gminach odpowiednio – 927 000 zł.
6. W prezentowanym dokumencie widać różnorodność usług socjalnych świadczonych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej: od pomocy środowiskowej poprzez pomoc instytucjonalną i wszystkie działania realizowane w ramach pracy socjalnej. Wysoką jakość usług socjalnych w tym obszarze społecznym może zapewnić wykwalifikowana i specjalistycznie wykształcona kadra pomocy społecznej oraz adekwatna do potrzeb alokacja środków finansowych.
7. Potrzeby finansowe w zakresie pomocy społecznej w województwie zachodniopomorskim na 2011 r., na podstawie informacji przekazanych przez dyrektorów i kierowników ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, wynoszą ogółem **667 177 194 zł**, w tym potrzeby gmin – 373 717 430 zł, potrzeby

³ art. 154, ust.7a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.).

powiatów – 293 459 7634 zł. Planowane potrzeby w gminach i powiatach w zakresie pomocy społecznej ogółem przedstawia tabela nr 21.

Tabela nr 21. Planowane potrzeby w gminach i powiatach w zakresie pomocy społecznej na rok 2011 ogółem

Wyszczególnienie			Koszt ogółem
Gmina	Tab.1	specjalistyczne usługi opiekuńcze	4 298 843,9
		środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9 117 188,0
	Tab.2	zadania własne (bez posiłku)	196 957 874,0
	Tab.3	prowadzenie i utrzymania ośrodka pomocy społecznej	90 918 388,4
	Tab.5	koszty utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z pomocy społecznej w gminach ze środków publicznych	18 830 401,0
	Tab.6	planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej	927 000,0
	Tab.7	program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	52 667 735,0
	Razem potrzeby w gminach:		
Powiat	Tab.11	pomoc osobom opuszczającym rodziny zastępcze i inne	10 874 816,8
	Tab.12	rodziny zastępcze	42 782 956
		uchodźcy	6 000
	Tab.13	prowadzenie i utrzymanie PCPR	28 097 552,0
	Tab.15	koszty utrzymania jednostek/placówek realizujących zadania z pomocy społecznej w powiatach ze środków publicznych	169 598 359,7
	Tab.16	planowane inwestycje w placówkach pomocy społecznej	19 768 692,5
	Tab.17	inwestycje z zakresu infrastruktury socjalnej	22 331 387,2
	Razem potrzeby w powiatach:		
Razem potrzeby w gminach i powiatach:			667 177 194,1

8. Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu realizowane w 2010 r. przez gminy to:

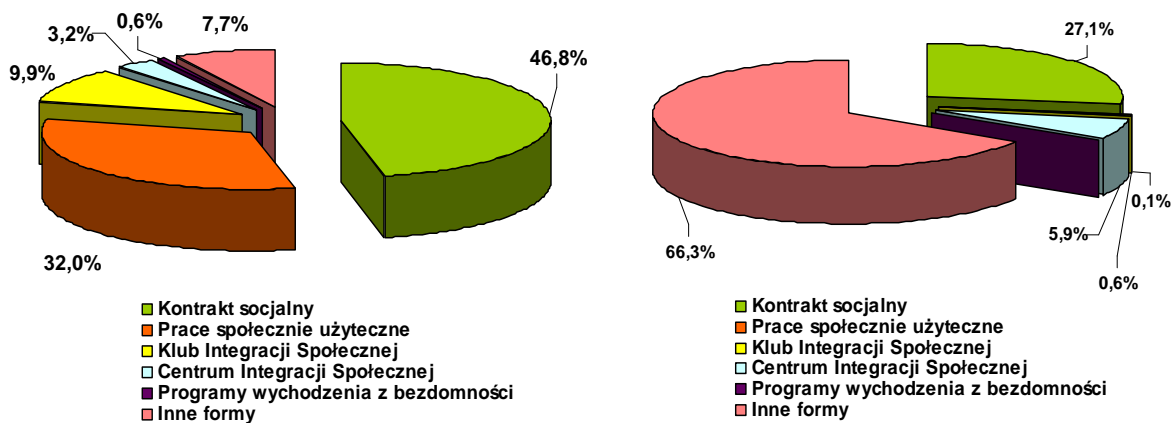
- kontrakt socjalny,
- prace społecznie użyteczne,
- organizacja Klubów Integracji Społecznej,
- Centrów Integracji Społecznej,
- programy wychodzenia z bezdomności oraz inne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

W powiatach aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu realizowane w 2010 r. dotyczą:

- kontraktów socjalnych,
- prac społecznie użytecznych,
- organizacji Klubów Integracji Społecznej,

- Centrów Integracji Społecznej oraz innych form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Wykres 10. Aktywne formy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu realizowane przez gminy (po lewej) i powiaty (po prawej) w 2010 r.

9. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, kryterium: 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników,⁴ spełnia 70 na 114 ośrodków pomocy społecznej. W skali województwa, na 1 pracownika socjalnego średnio przypada 2 003 mieszkańców.

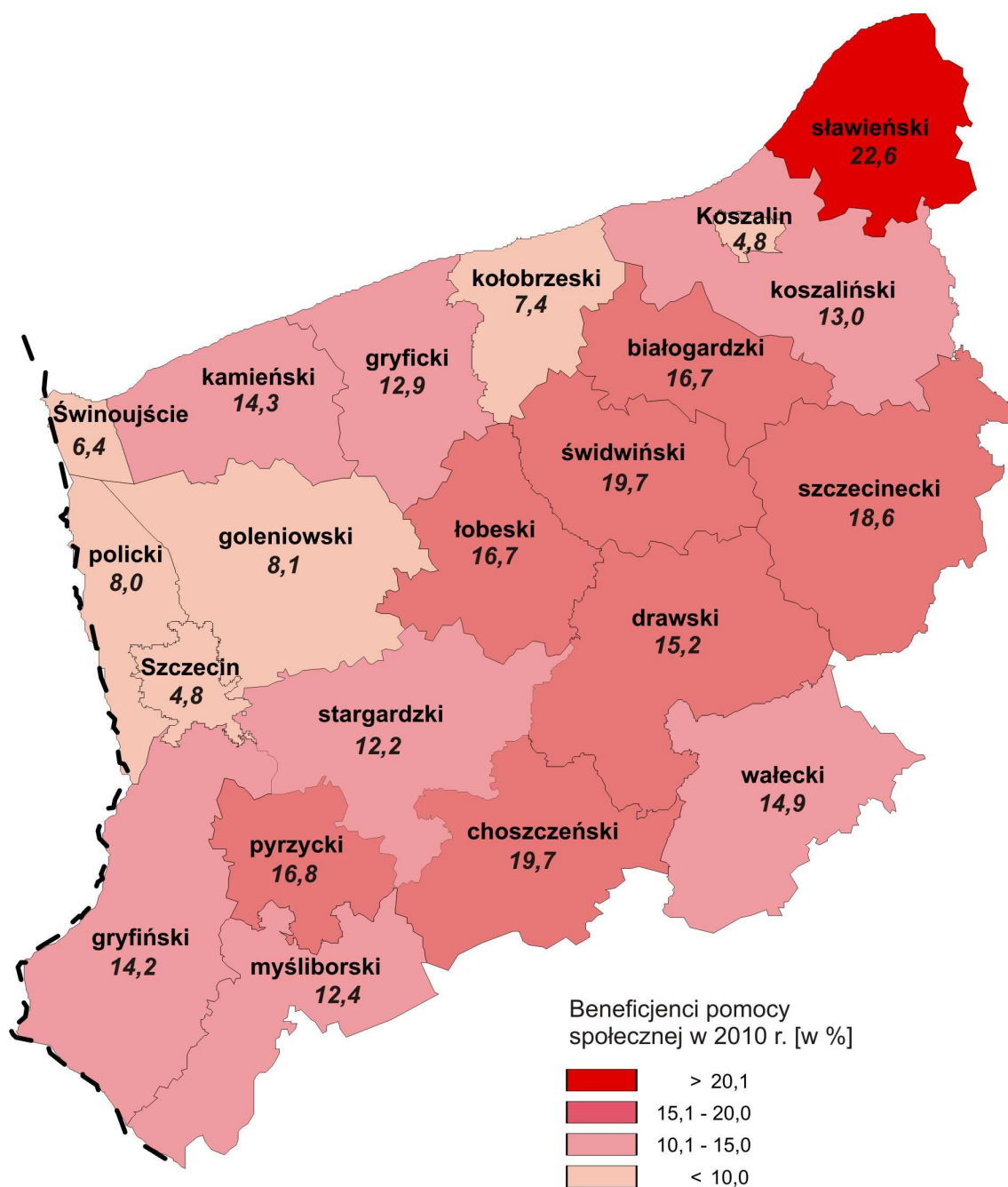
Mapa 1. Pracownicy socjalni – kryterium 1 pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników w gminie

⁴ Zgodnie z art. 110 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2009 r. nr 175 poz.1362)

10. W 2010 r. najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców odnotowano w powiatach: sławieńskim, świdwińskim, choszczeńskim, szczecineckim, łobeskim białogardzkim, drawskim i pyrzyckim – powyżej 15%. Najniższy udział osób korzystających z pomocy społecznej wystąpił w powiatach grodzkich: Szczecin i Koszalin oraz Świnoujście, a także powiatach ziemskich: polickim, kołobrzesckim i goleniowskim – poniżej 10%.

Mapa 2. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej

11. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizuje projekt systemowy w zakresie podnoszenia kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej oraz specjalistycznego doradztwa. W ramach projektu realizuje się przede wszystkim szkolenia z obszaru metodyki pracy socjalnej, form pracy z rodziną i grupą, form środowiskowej pracy socjalnej i animacji lokalnej, ekonomii społecznej oraz innowacji w działaniach pomocy społecznej.

Analiza jednostkowych bilansów potrzeb wskazuje, że najczęściej wybieranymi formami wsparcia są szkolenia o następującej tematyce:

- ustawa o pomocy społecznej w praktyce – liczba osób planowanych na szkolenie – 719;
- warsztaty z zakresu wsparcia i motywacji - liczba osób planowanych na szkolenie – 686;
- Kodeks Postępowania Administracyjnego w praktyce - liczba osób planowanych na szkolenie – 514

Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - liczba osób planowanych na szkolenie – 433.

Opracowanie:

Zespół Obserwatorium Integracji Społecznej